

חוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984

בתי משפט וסדרי דין

תוכן ענינים

8	Go	פרק א': השופטים	
8	Go	נושא הפרק	1 סעיף
8	Go	כשירותם של שופטי בית המשפט העליון	2 סעיף
8	Go	תקופת צינון למינוי שופט עליון	2א סעיף
8	Go	כשירותם של שופטי בית משפט מחוזי	3 סעיף
8	Go	כשירותם של שופטי בית משפט שלום [4/ש]	4 סעיף
8	Go	אזרחות	5 סעיף
9	Go	הועדה לבחירת שופטים	6 סעיף
9	Go	הצבעה בוועדה	6א סעיף
9	Go	סדרי עבודת הועדה	7 סעיף
9	Go	סייג למינוי שופט	7א סעיף
9	Go	נשיא בית המשפט העליון והמשנה לנשיא [8/ש]	8 סעיף
9	Go	נשיאים וסגני נשיאים של בתי משפט אחרים [9/ש]	9 סעיף
10	Go	המשך כהונה של נשיא	9א סעיף
10	Go	מינוי לכהונה בפועל [10/ש]	10 סעיף
10	Go	שופט עמית	10א סעיף
10	Go	כוחו של מינוי	11 סעיף
10	Go	התפטרות	12 סעיף
10	Go	יציאה לקיצבה	13 סעיף
11	Go	סיום כהונה לפי החלטת הועדה	14 סעיף
11	Go	סמכות שופט לסיים דיון	15 סעיף
11	Go	מינוי שופט לשעבר	16 סעיף
11	Go	כללי אתיקה לשופטים	16א סעיף
11	Go	ועדת אתיקה	16ב סעיף
11	Go	הרכב בית הדין המשמעתי	17 סעיף
12	Go	קובלנה על שופט	18 סעיף
12	Go	אמצעי משמעת	19 סעיף
12	Go	מסירת החלטות לשר המשפטים	20 סעיף
12	Go	סדרי דין	21 סעיף
12	Go	פרסום ברשומות	22 סעיף
12	Go	שיפוט פלילי [26/ש]	23 סעיף
12	Go	שופט שהוא צד בהליך אזרחי	24 סעיף
12	Go	פרק ב': בתי המשפט	
12	Go	מספר השופטים	25 סעיף
12	Go	ההרכב	26 סעיף
13	Go	קביעת מותבים ומועדים	27 סעיף
13	Go	אב בית הדין [ב/א5]	28 סעיף
13	Go	ממלא מקום נשיא בית המשפט העליון	29 סעיף
13	Go	דיון נוסף	30 סעיף

13	Go	משפט חוזר [ב/9]	סעיף 31
14	Go	העמדת שאלה בידי שר המשפטים	סעיף 32
14	Go	מקום מושב ואזור שיפוט [ב/11]	סעיף 33
14	Go	מקום ישיבת בית המשפט	סעיף 34
14	Go	השופטים	סעיף 35
14	Go	ישיבת שופט מחוץ למקום מינויו	סעיף 36
15	Go	ההרכב	סעיף 37
15	Go	קביעת מותבים ומועדים	סעיף 38
16	Go	אב בית הדין [ב/17]	סעיף 39
16	Go	הסמכות [ב/18]	סעיף 40
17	Go	ערעור	סעיף 41
17	Go	סמכות שופטים [ב/20]	סעיף 42
17	Go	הגדרות	סעיף 42א
18	Go	עניין כלכלי	סעיף 42ב
19	Go	עניין כלכלי מינהלי	סעיף 42ג
19	Go	מחלקה כלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו	סעיף 42ד
19	Go	סמכות המחלקה הכלכלית	סעיף 42ה
19	Go	מקום מושב ואזור שיפוט [ב/21]	סעיף 43
20	Go	מקום ישיבת בית המשפט	סעיף 44
20	Go	השופטים	סעיף 45
20	Go	ישיבת שופט מחוץ למקום מינויו	סעיף 46
20	Go	ההרכב [ב/25]	סעיף 47
20	Go	קביעת מותבים ומועדים	סעיף 48
20	Go	העברת ענין מבית משפט שלום אחד למשנהו [ב/26א]	סעיף 49
20	Go	אב בית הדין [ב/27]	סעיף 50
21	Go	הסמכות	סעיף 51
21	Go	ערעור	סעיף 52
22	Go	סמכות שופטים [ב/29א]	סעיף 53
22	Go	מקום מושב ואזור שיפוט	סעיף 54
22	Go	הסמכות	סעיף 55
22	Go	דין בית משפט לענינים מקומיים	סעיף 56
22	Go	מינוי שופט	סעיף 57
23	Go	שמירת סמכויות	סעיף 58
23	Go	הסמכת בתי משפט	סעיף 59
23	Go	הסמכות	סעיף 60
23	Go	שמירת זכות	סעיף 61
23	Go	ראיות וסדרי דין	סעיף 62
23	Go	ייצוג	סעיף 63
23	Go	ערעור	סעיף 64
23	Go	בוררות	סעיף 65
24	Go	מינוי שופט בקיצבה	סעיף 66
24	Go	מקום שיפוט	סעיף 67
24	Go	פומביות הדיון	סעיף 68
25	Go	ניהול פרוטוקול	סעיף 68א
25	Go	הקלטת דיון	סעיף 68ב
25	Go	הרחקה מבית המשפט	סעיף 69
25	Go	איסור פרסומים	סעיף 70
26	Go	מניעת פגיעה בהליך פלילי [ב/41]	סעיף 71
26	Go	איסור הפרעה	סעיף 72

26	Go	כפיית ציות ועונש בשל אי ציות [ב/42א]	סעיף 73
27	Go	צו הבאה	סעיף 73א
27	Go	עיון חוזר וערר	סעיף 73ב
27	Go	סופיותן של החלטות	סעיף 74
27	Go	סמכות כללית לתת סעד	סעיף 75
27	Go	סמכות נגררת	סעיף 76
27	Go	סמכות אזרחית נגררת לפלילית	סעיף 77
28	Go	עילות פסלות	סעיף 77א
28	Go	העברת ענין למקום אחר	סעיף 78
28	Go	סעד בשל חוסר סמכות	סעיף 79
29	Go	פשרה	סעיף 79א
29	Go	בוררות	סעיף 79ב
29	Go	גישור	סעיף 79ג
29	Go	תקנות לענין בוררות וגישור	סעיף 79ד
30	Go	בית משפט שנחלקו בו הדעות	סעיף 80
30	Go	סדרי מינהל	סעיף 82
30	Go	מחלקה לניתוב תיקים	סעיף 82א
30	Go	תקנות	סעיף 83
30	Go	פרק ג': רשמים	
30	Go	מינוי רשם [ב/30 ר/1]	סעיף 84
31	Go	מינוי רשם בכיר	סעיף 84א
31	Go	סמכויות מיוחדות [ר/2]	סעיף 85
31	Go	סמכות לדון בתובענות אזרחיות מסוימות	סעיף 85א
31	Go	פסק דין באין הגנה	סעיף 86
31	Go	פסק דין מוסכם	סעיף 87
31	Go	מחיקת הליך	סעיף 88
31	Go	עיקול זמני	סעיף 89
31	Go	בקשות שונות [ר/7]	סעיף 90
32	Go	סמכויות שהוענקו בתקנות [ר/10]	סעיף 91
32	Go	עניני פשיטת רגל	סעיף 94
32	Go	החלטת רשם כהחלטת בית המשפט	סעיף 95
32	Go	ערעור על החלטת רשם [ר/12]	סעיף 96
33	Go	קביעת פלוגתות מוסכמות	סעיף 97
33	Go	שומת אגרות בית המשפט	סעיף 98
33	Go	שומת הוצאות	סעיף 99
33	Go	חתימה על פסיקות	סעיף 100
33	Go	רשימת המשפטים והודעה על הדיון בהם	סעיף 101
33	Go	השבעה וקבלת תצהיר	סעיף 102
33	Go	סמכות נוספת	סעיף 103
33	Go	תחולת הוראות [ב/44]	סעיף 104
33	Go	הרשם יבוא במקום המזכיר הראשי	סעיף 105
33	Go	אתיקה ומשמעת	סעיף 105א
33	Go	פסלות	סעיף 105ב
33	Go	הודעה על גמר כהונה	סעיף 105ג
33	Go	תקנות	סעיף 106
34	Go	פרק ד': הוראות שונות	
34	Go	העברת סמכויות	סעיף 107
34	Go	תקנות סדרי דין	סעיף 108
34	Go	ביצוע ותקנות	סעיף 109

34	Go	שמירת חוקים	סעיף 110
34	Go	הוראות מעבר	סעיף 111
34	Go	תוספת ראשונה	
35	Go	חלק א'	
35	Go	חלק ב'	
35	Go	תוספת שניה	
35	Go	חלק א'	
35	Go	חלק ב'	
35	Go	תוספת שלישית	

חוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984*

- * פורסם **ס"ח תשמ"ד מס' 1123** מיום 31.8.1984 עמ' 198; תחילתו ביום 1.9.1984. [הנוסח המשולב בא במקום חוק השופטים, תשי"ג-1953, חוק בתי המשפט, תשי"ז-1957, חוק שיפוט בתביעות קטנות, תשל"ו-1976 ופקודת הרשמים (נוסח חדש), תשל"א-1971. סעיפי הנוסח הישן ניתנים בשוליים בצירוף אות המסמנת את החוק: האות ש מציינת את חוק השופטים, תשי"ג-1953; האות ב את חוק בתי המשפט, תשי"ז-1957; האות ת את חוק שיפוט בתביעות קטנות, תשל"ו-1976; האות ר את פקודת הרשמים (נוסח חדש), תשל"א-1971.] ת"ט ס"ח תשמ"ה מס' 1127 מיום 5.12.1984 עמ' 12.
- תוקן **ס"ח תשמ"ה מס' 1149** מיום 3.7.1985 עמ' 138 (**ה"ח תשמ"ה מס' 1709** עמ' 72) – תיקון מס' 1. ת"ט ס"ח תשמ"ו מס' 1160 מיום 24.10.1985 עמ' 39.
- ס"ח תשמ"ו מס' 1160** מיום 24.10.1985 עמ' 36 (**ה"ח תשמ"ה מס' 1708** עמ' 62) – תיקון מס' 2 בסעיף 27 לחוק העבירות המינהליות, תשמ"ו-1985; תחילתו ביום 1.12.1985.
- ק"ת תשמ"ו מס' 4881** מיום 12.12.1985 עמ' 265 – צו תשמ"ו-1985; תחילתו ביום 1.1.1986 עמ' 266 – צו (מס' 2) תשמ"ו-1985; תחילתו ביום 1.1.1986.
- ס"ח תשמ"ו מס' 1191** מיום 13.8.1986 עמ' 216 (**ה"ח תשמ"ו מס' 1778** עמ' 211) – תיקון מס' 3.
- ס"ח תשמ"ו מס' 1191** מיום 13.8.1986 עמ' 221 (**ה"ח תשמ"ו מס' 1724** עמ' 220) – תיקון מס' 4 בסעיף 5 לחוק חג המצות (איסורי חמץ), תשמ"ו-1986.
- ס"ח תשמ"ז מס' 1207** מיום 12.3.1987 עמ' 45 (**ה"ח תשמ"ז מס' 1819** עמ' 177) – תיקון מס' 5 בסעיף 15(ב) לחוק הרשויות המקומיות (שימוש ארעי במגרשים ריקים) תשמ"ז-1987.
- ק"ת תשמ"ז: מס' 5051** מיום 27.8.1987 עמ' 1238 – צו תשמ"ז-1987. **מס' 5053** מיום 10.9.1987 עמ' 1262 – צו (מס' 2) תשמ"ז-1987; תחילתו ביום 1.1.1988 ור' תקנה 2 לענין הוראות מעבר (תוקן **ק"ת תשמ"ח מס' 5101** מיום 15.4.1988 עמ' 719 – צו תשמ"ח-1988).
- ס"ח תשמ"ח מס' 1246** מיום 31.3.1988 עמ' 67 (**ה"ח תשמ"ז מס' 1814** עמ' 114, **ה"ח תשמ"ח מס' 1872** עמ' 133) – תיקון מס' 6 בסעיף 24 לחוק העונשין (תיקון מס' 23), תשמ"ח-1988.
- ס"ח תשמ"ח מס' 1261** מיום 27.7.1988 עמ' 186 (**ה"ח תשמ"ח מס' 1889** עמ' 226) – תיקון מס' 6 בסעיף 4 לחוק העונשין (תיקון מס' 24), תשמ"ח-1988.
- ס"ח תשמ"ט מס' 1274** מיום 13.4.1989 עמ' 48 (**ה"ח תשמ"ח מס' 1895** עמ' 261) – תיקון מס' 7; ר' סעיף 5 לענין תחולה והוראות מעבר. ת"ט דפוס **ס"ח תשמ"ט מס' 1275** מיום 30.5.1989 עמ' 56. ת"ט **ס"ח תשמ"ט מס' 1284** מיום 9.8.1989 עמ' 101.
- ס"ח תשמ"ט מס' 1283** מיום 3.8.1989 עמ' 87 (**ה"ח תשמ"ח מס' 1893** עמ' 242) – תיקון מס' 8 בסעיף 20 לחוק לתיקון פקודת הסמים המסוכנים (מס' 3), תשמ"ט-1989.
- ק"ת תשמ"ט מס' 5217** מיום 14.9.1989 עמ' 1386 – צו תשמ"ט-1989; תחילתו ביום 1.1.1990 עמ' 1386 – צו (מס' 2) תשמ"ט-1989; תחילתו ביום 1.1.1990 ור' תקנה 2 לענין הוראות מעבר.
- ס"ח תש"ן מס' 1288** מיום 20.11.1989 עמ' 6 (**ה"ח תשמ"ט מס' 1941** עמ' 118) – תיקון מס' 9.
- ס"ח תש"ן מס' 1290** מיום 7.12.1989 עמ' 12 (**ה"ח תשמ"ט מס' 1947** עמ' 146) – תיקון מס' 10 בסעיף 6 לחוק העונשין (תיקון מס' 26), תש"ן-1989.
- ס"ח תש"ן מס' 1300** מיום 12.1.1990 עמ' 45 (**ה"ח תש"ן מס' 1959** עמ' 24) – תיקון מס' 11 בסעיף 3 לחוק העונשין (תיקון מס' 28), תש"ן-1990.
- ס"ח תשנ"א מס' 1338** מיום 3.1.1991 עמ' 54 (**ה"ח תש"ן מס' 2001** עמ' 223) – תיקון מס' 12 בסעיף 3 לחוק לתיקון פקודת הראיות (מס' 9), תשנ"א-1991.
- ס"ח תשנ"א מס' 1350** מיום 26.3.1991 עמ' 116 (**ה"ח תש"ן מס' 2007** עמ' 260) – תיקון מס' 13 בסעיף 1 לחוק ממלאי תפקידים שיפוטיים (סייג למינוי) (תיקוני חקיקה), תשנ"א-1991.
- ס"ח תשנ"א מס' 1361** מיום 26.6.1991 עמ' 178 (**ה"ח תשנ"א מס' 2050** עמ' 194) – תיקון מס' 14 בסעיף 7 לחוק העונשין (תיקון מס' 33), תשנ"א-1991.
- ס"ח תשנ"ב מס' 1383** מיום 13.2.1992 עמ' 68 (**ה"ח תשנ"א מס' 2070** עמ' 319) – תיקון מס' 15; ר' סעיף 22 לענין הוראות מעבר.
- ס"ח תשנ"ב מס' 1390** מיום 24.3.1992 עמ' 143 (**ה"ח תשנ"ב מס' 2109** עמ' 192) – תיקון מס' 16; ר' סעיף 7 לענין תחילה, תחולה והוראות מעבר.
- ס"ח תשנ"ג מס' 1422** מיום 11.6.1993 עמ' 118 (**ה"ח תשנ"א מס' 2068** עמ' 312) – תיקון מס' 17 בסעיף 16 לחוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, תשנ"ג-1993; תחילתו שישה חדשים מיום פרסומו.
- ס"ח תשנ"ד מס' 1445** מיום 9.1.1994 עמ' 49 (**ה"ח תשנ"ד מס' 2212** עמ' 16) – תיקון מס' 18 בסעיף 14 לחוק

- הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), תשנ"ד-1994.
- ק"ת תשנ"ה מס' 5667 מיום 2.3.1995 עמ' 1194 – צו תשנ"ה-1995; תחילתו ביום 1.3.1995.
- ס"ח תשנ"ה מס' 1511 מיום 23.3.1995 עמ' 152 (ה"ח תשנ"ד מס' 2290 עמ' 534) – תיקון מס' 19 בסעיף 2 לחוק לתיקון סדרי הדין (חקירת עדים) (מס' 2), תשנ"ה-1995; תחילתו ביום 1.9.1995 ור' סעיף 5(ד) לענין תחולה.
- ס"ח תשנ"ה מס' 1514 מיום 31.3.1995 עמ' 168 (ה"ח תשנ"ג מס' 2194 עמ' 274) – תיקון מס' 20 בסעיף 24 לחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 19), תשנ"ה-1995.
- ס"ח תשנ"ה מס' 1537 מיום 7.8.1995 עמ' 396 (ה"ח תשנ"ה מס' 2330 עמ' 153) – תיקון מס' 21 בסעיף 10 לחוק בית המשפט לעניני משפחה, תשנ"ה-1995; ר' סעיף 27 לענין הוראות מעבר.
- ס"ח תשנ"ו מס' 1567 מיום 29.2.1996 עמ' 108 (ה"ח תשנ"ו מס' 2434 עמ' 131) – תיקון מס' 22.
- ס"ח תשנ"ח מס' 1640 מיום 5.12.1997 עמ' 17 (ה"ח תשנ"ו מס' 2562 עמ' 70) – תיקון מס' 23 בסעיף 7 לחוק למניעת אלימות במשפחה (תיקון מס' 3), תשנ"ח-1997.
- ס"ח תשנ"ח מס' 1661 מיום 19.3.1998 עמ' 170 (ה"ח תשנ"ז מס' 2641 עמ' 484) – תיקון מס' 24 בסעיף 17 לחוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח-1998; תחילתו שישה חודשים מיום פרסומו.
- ק"ת תשנ"ח מס' 5887 מיום 24.3.1998 עמ' 554 – צו תשנ"ח-1998; תחילתו ביום 1.4.1998.
- ס"ח תשנ"ח מס' 1663 מיום 31.3.1998 עמ' 182 (ה"ח תשנ"ז מס' 2582 עמ' 172) – תיקון מס' 25 בסעיף 5 לחוק הכנסת (תיקון מס' 4), תשנ"ח-1998.
- י"פ תשנ"ט מס' 4717 מיום 30.12.1998 עמ' 1463 – הודעה תשנ"ט-1998; תחילתה ביום 1.1.1999.
- ס"ח תשנ"ט מס' 1709 מיום 29.4.1999 עמ' 150 (ה"ח תשנ"ו מס' 2471 עמ' 346) – תיקון מס' 26 בסעיף 26 לחוק עוולות מסחריות, תשנ"ט-1999; תחילתו שישה חודשים מיום פרסומו.
- י"פ תש"ס מס' 4840 מיום 10.1.2000 עמ' 2069 – הודעה תש"ס-2000; תחילתה ביום 1.1.2000.
- ס"ח תש"ס מס' 1739 מיום 11.6.2000 עמ' 194 (ה"ח תש"ס מס' 2821 עמ' 190) – תיקון מס' 27 בסעיף 27 לחוק בתי משפט לענינים מינהליים, תש"ס-2000; ר' סעיפים 30 ו-31 בענין תחילה והוראות מעבר.
- ק"ת תש"ס מס' 6057 מיום 26.9.2000 עמ' 920 – צו תש"ס-2000; תחילתו 30 ימים מיום פרסומו.
- ס"ח תשס"א מס' 1783 מיום 29.3.2001 עמ' 198 (ה"ח תשס"א מס' 2926 עמ' 42) – תיקון מס' 28.
- ס"ח תשס"א מס' 1783 מיום 29.3.2001 עמ' 198 (ה"ח תשס"א מס' 2969 עמ' 404) – תיקון מס' 29.
- ס"ח תשס"א מס' 1804 מיום 7.8.2001 עמ' 498 (ה"ח תשס"א מס' 2992 עמ' 592) – תיקון מס' 30.
- ס"ח תשס"א מס' 1804 מיום 7.8.2001 עמ' 502 (ה"ח תשס"א מס' 2997 עמ' 607) – תיקון מס' 31 בסעיף 11 לחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 33) (הוראת שעה), תשס"א-2001. תוקן ס"ח תשס"ד מס' 1954 מיום 4.8.2004 עמ' 490 (ה"ח הממשלה תשס"ד מס' 114 עמ' 534) – תיקון מס' 31 (תיקון).
- י"פ תשס"ב מס' 5046 מיום 10.1.2002 עמ' 1114 – הודעה תשס"ב-2002; תחילתה ביום 1.1.2002.
- ס"ח תשס"ב מס' 1839 מיום 25.3.2002 עמ' 244 (ה"ח תשס"א מס' 3010 עמ' 672) – תיקון מס' 32. ת"ט ס"ח תשס"ב מס' 1847 מיום 6.6.2002 עמ' 417; תחילתו ביום תחילת תיקון מס' 32.
- ק"ת תשס"ב מס' 6193 מיום 26.8.2002 עמ' 1266 – צו תשס"ב-2002; תחילתו 30 ימים מיום פרסומו.
- ס"ח תשס"ג מס' 1883 מיום 29.12.2002 עמ' 202 (ה"ח תשס"א מס' 2969 עמ' 405) וה"ח תשס"א מס' 2976 עמ' 496) – תיקון מס' 33.
- י"פ תשס"ג מס' 5145 מיום 7.1.2003 עמ' 1063 – הודעה תשס"ג-2003; תחילתה ביום 1.1.2003.
- ק"ת תשס"ג מס' 6229 מיום 27.2.2003 עמ' 566 – צו תשס"ג-2003; תחילתו 30 ימים מיום פרסומו.
- ס"ח תשס"ג מס' 1894 מיום 17.6.2003 עמ' 507 (ה"ח תשס"ב מס' 3155 עמ' 762) – תיקון מס' 34 בסעיף 37 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, תשס"ג-2003.
- ס"ח תשס"ג מס' 1896 מיום 16.7.2003 עמ' 514 (ה"ח הממשלה תשס"ג מס' 33 עמ' 490) – תיקון מס' 35; ר' סעיף 2 לענין תחולה.
- ס"ח תשס"ד מס' 1907 מיום 3.11.2003 עמ' 8 (ה"ח הממשלה תשס"ג מס' 30 עמ' 478) – תיקון מס' 36; תחילתו 30 ימים מיום פרסומו ור' סעיף 2 לענין הוראות מעבר.
- ס"ח תשס"ד מס' 1928 מיום 1.3.2004 עמ' 306 (ה"ח הכנסת תשס"ד מס' 32 עמ' 23) – תיקון מס' 37 בסעיף 2 לחוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 59), תשס"ד-2004; ר' סעיף 3 לענין הוראת מעבר.
- ס"ח תשס"ד מס' 1932 מיום 21.3.2004 עמ' 320 (ה"ח תשס"ב מס' 3150 עמ' 747) – תיקון מס' 38 בסעיף 1 לחוק נושאי משרה שיפוטית (מניעה מלשבת בדין) (תיקוני חקיקה), תשס"ד-2004; תחילתו 30 ימים מיום פרסומו ור' סעיף 8(ב) לענין תחולה.
- ס"ח תשס"ד מס' 1932 מיום 21.3.2004 עמ' 329 (ה"ח הכנסת תשס"ד מס' 36 עמ' 40) – תיקון מס' 39 בסעיף 1 לחוק נושאי משרה שיפוטית (שיקול דעת של חברי ועדה לבחירת נושאי משרה שיפוטית) (תיקוני חקיקה), תשס"ד-

2004.

- [ס"ח תשס"ד מס' 1955](#) מיום 10.8.2004 עמ' 506 ([ה"ח הכנסת תשס"ד מס' 52](#) עמ' 172) – תיקון מס' 40.
- [ק"ת תשס"ה מס' 6364](#) מיום 25.1.2005 עמ' 346 – צו תשס"ה-2005; תחילתו 30 ימים מיום פרסומו.
- [ס"ח תשס"ו מס' 2038](#) מיום 8.12.2005 עמ' 52 ([ה"ח הממשלה תשס"ו מס' 101](#) עמ' 417) – תיקון מס' 41 בסעיף 29 לחוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), תשס"ו-2005; ר' סעיף 31 לענין תחילה ותחולה.
- [ס"ח תשס"ו מס' 2054](#) מיום 12.3.2006 עמ' 284 ([ה"ח תש"ס מס' 2914](#) עמ' 663) – תיקון מס' 42 והוראת שעה; תחילתו 30 ימים מיום פרסומו ור' סעיף 4 לענין תחולה והוראות מעבר; תוקף הוראת השעה מיום 11.4.2006 עד יום 10.4.2010. ת"ט [ס"ח תשס"ו מס' 2063](#) מיום 27.7.2006 עמ' 394; תחילתו מיום תחילת תיקון מס' 42. תוקן [ס"ח תשס"ח מס' 2139](#) מיום 18.3.2008 עמ' 252 ([ה"ח הממשלה תשס"ז מס' 316](#) עמ' 740) – הוראת שעה (תיקון) תשס"ח-2008. [ס"ח תשס"ט מס' 2204](#) מיום 27.7.2009 עמ' 287 ([ה"ח הכנסת תשס"ט מס' 272](#) עמ' 92) – הוראת שעה (תיקון מס' 2) תשס"ט-2009.
- [ס"ח תשס"ו מס' 2062](#) מיום 24.7.2006 עמ' 385 ([ה"ח הממשלה תשס"ו מס' 250](#) עמ' 532, [ה"ח הכנסת תשס"ו מס' 116](#) עמ' 187) – תיקון מס' 43; ר' סעיף 5 לענין הוראת מעבר. ת"ט [ס"ח תשס"ו מס' 2073](#) מיום 21.12.2006 עמ' 28.
- [ס"ח תשס"ז מס' 2067](#) מיום 29.10.2006 עמ' 6 ([ה"ח הממשלה תשס"ז מס' 231](#) עמ' 236) – תיקון מס' 44 בסעיף 6 לחוק איסור סחר בבני אדם (תיקוני חקיקה), תשס"ז-2006.
- [ס"ח תשס"ז מס' 2103](#) מיום 12.7.2007 עמ' 382 ([ה"ח הממשלה תשס"ז מס' 298](#) עמ' 612) – תיקון מס' 45; ר' סעיף 10 לענין הוראות מעבר.
- [ס"ח תשס"ח מס' 2119](#) מיום 25.11.2007 עמ' 348 ([ה"ח הממשלה תשס"ח מס' 196](#) עמ' 1116) – תיקון מס' 46 בסעיף 73 לחוק זכות יוצרים, תשס"ז-2007; תחילתו שישה חודשים מיום פרסומו. ת"ט [ס"ח תשס"ח מס' 2122](#) מיום 27.12.2007 עמ' 82.
- [ס"ח תשס"ח מס' 2131](#) מיום 3.2.2008 עמ' 173 ([ה"ח הכנסת תשס"ח מס' 183](#) עמ' 48) – תיקון מס' 47; ר' סעיף 2 לענין תחולה.
- [ס"ח תשס"ח מס' 2132](#) מיום 7.2.2008 עמ' 180 ([ה"ח הכנסת תשס"ח מס' 184](#) עמ' 50) – תיקון מס' 48; ר' סעיף 2 לענין תחולה.
- [ס"ח תשס"ח מס' 2138](#) מיום 10.3.2008 עמ' 248 ([ה"ח הממשלה תשס"ח מס' 341](#) עמ' 219) – תיקון מס' 49.
- [ס"ח תשס"ח מס' 2155](#) מיום 11.6.2008 עמ' 537 ([ה"ח הכנסת תשס"ח מס' 196](#) עמ' 112) – תיקון מס' 50 בסעיף 16 לחוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), תשס"ח-2008; תחילתו 18 חודשים מיום פרסומו (תיקון [ס"ח תשס"ט מס' 2200](#) מיום 23.6.2009 עמ' 146 ([ה"ח הממשלה תשס"ט מס' 434](#) עמ' 343) – תיקון מס' 50 (תיקון) תשס"ט-2009).
- [ס"ח תשס"ח מס' 2168](#) מיום 21.7.2008 עמ' 664 ([ה"ח הכנסת תשס"ח מס' 216](#) עמ' 232) – תיקון מס' 51.
- [ס"ח תשס"ח מס' 2169](#) מיום 27.7.2008 עמ' 668 ([ה"ח הממשלה תשס"ח מס' 341](#) עמ' 212) – תיקון מס' 52; ר' סעיף 11 לענין תחילה, תחולה והוראות מעבר.
- [ס"ח תשס"ח מס' 2171](#) מיום 30.7.2008 עמ' 717 ([ה"ח הממשלה תשס"ו מס' 224](#) עמ' 468, [ה"ח הכנסת תשס"ח מס' 221](#) עמ' 254) – תיקון מס' 53 בסעיף 54 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) (תיקון מס' 14), תשס"ח-2008; תחילתו שנה מיום פרסומו.
- [ס"ח תשס"ח מס' 2174](#) מיום 31.7.2008 עמ' 784 ([ה"ח הכנסת תשס"ו מס' 111](#) עמ' 126, [ה"ח הכנסת תשס"ח מס' 210](#) עמ' 209) – תיקון מס' 54 בסעיף 87 לחוק אוויר נקי, תשס"ח-2008; תחילתו ביום 1.1.2011.
- [ס"ח תשס"ח מס' 2176](#) מיום 6.8.2008 עמ' 813 ([ה"ח הכנסת תשס"ח מס' 239](#) עמ' 354) – תיקון מס' 55; תחילתו ביום 1.9.2008.
- [ק"ת תשס"ח מס' 6702](#) מיום 14.8.2008 עמ' 1228 – צו תשס"ח-2008; תחילתו ביום 1.9.2008 (ת"ט [מס' 6712](#) מיום 21.9.2008 עמ' 1424. [ק"ת תש"ע מס' 6850](#) מיום 31.12.2009 עמ' 552).
- [ס"ח תשס"ט מס' 2188](#) מיום 16.11.2008 עמ' 66 ([ה"ח הממשלה תשס"ז מס' 260](#) עמ' 16, 90) – תיקון מס' 56 בסעיף 50 לחוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 29), תשס"ט-2008; תחילתו שישה חודשים מיום פרסומו.
- [ס"ח תשס"ט מס' 2192](#) מיום 16.11.2008 עמ' 115 ([ה"ח הממשלה תשס"ח מס' 380](#) עמ' 520) – תיקון מס' 57 בסעיף 41 לחוק להגנה על עדים, תשס"ט-2008.
- [י"פ תשס"ט מס' 5895](#) מיום 4.1.2009 עמ' 1584 – הודעה תשס"ט-2009; תחילתה ביום 1.1.2009.
- [י"פ תש"ע מס' 6041](#) מיום 1.1.2010 עמ' 1186 – הודעה תש"ע-2010; תחילתה ביום 1.1.2010.
- [ס"ח תש"ע מס' 2223](#) מיום 17.1.2010 עמ' 310 ([ה"ח הממשלה תש"ע מס' 456](#) עמ' 16) – תיקון מס' 58 בסעיף 11 לחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 60), תש"ע-2010.
- [ס"ח תש"ע מס' 2253](#) מיום 27.7.2010 עמ' 612 ([ה"ח הממשלה תש"ע מס' 484](#) עמ' 358) – תיקון מס' 59; תחילתו

פרק א': השופטים

סימן א': תחולה

1. נושא הפרק [ש/1] פרק זה דן בשופטים של –
- (1) בית המשפט העליון;
  - (2) בתי המשפט המחוזיים;
  - (3) בתי משפט השלום.

סימן ב': כשירות

2. כשירותם של שופטי בית המשפט העליון
- (1) מי שכיהן במשך תקופה של חמש שנים כשופט בית משפט מחוזי;
  - (2) מי שרשום, ומי שזכאי להיות רשום, בפנקס חברי לשכת עורכי הדין ועסק, ברציפות או לסירוגין, לא פחות מעשר שנים, מהן לפחות חמש שנים בארץ, באחד או באחדים מן הדברים האלה:
    - (א) עריכת דין;
    - (ב) שפיטה או תפקיד משפטי אחר בשירות מדינת ישראל או בשירות אחר שנקבעו בתקנות לענין זה;
    - (ג) הוראת משפטים באוניברסיטה או בבית ספר גבוה למשפט שנקבעו בתקנות לענין זה;
  - (3) משפטאי מובהק.

- 2א. לא יתמנה לשופט בית המשפט העליון מי שכיהן בתפקיד היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה, אלא אם כן עברה תקופה של שמונה עשר חודשים מיום סיום כהונתו.

3. אלה כשירים להתמנות לשופטי בית משפט מחוזי:
- (1) מי שכיהן במשך תקופה של ארבע שנים כשופט של בית משפט שלום;
  - (2) מי שרשום, ומי שזכאי להיות רשום, בפנקס חברי לשכת עורכי הדין, ועסק, ברציפות או לסירוגין, לא פחות משבע שנים, מהן לפחות שלוש שנים בארץ, באחד או באחדים מן הדברים המנויים בסעיף 2(2).

4. כשירים להתמנות לשופטי בית משפט שלום, מי שרשום ומי שזכאי להיות רשום בפנקס חברי לשכת עורכי הדין, ועסק ברציפות או לסירוגין, לא פחות מחמש שנים, מהן לפחות שנתיים בארץ, באחד או באחדים מן הדברים המנויים בסעיף 2(2).

5. (א) לא יתמנה לשופט מי שאינו אזרח ישראלי.
(ב) היה המועמד למינוי גם בעל אזרחות שאינה ישראלית ודיני המדינה שהוא אזרח בה

ביום 15.12.2010 ותחולתו על הליכים שהוגשו מאותו יום. ת"ט ס"ח תשע"א מס' 2258 מיום 9.11.2010 עמ' 14; תחילתו ביום תחילת התיקון.

ס"ח תשע"א מס' 2256 מיום 29.7.2010 עמ' 652 (ה"ח הממשלה תשס"ט מס' 410 עמ' 32) – תיקון מס' 60; ר' סעיף 5 לענין תחולה.

י"פ תשע"א מס' 6184 מיום 5.1.2011 עמ' 1976 – הודעה תשע"א-2011; תחילתה ביום 1.1.2011.

ס"ח תשע"א מס' 2274 מיום 27.1.2011 עמ' 272 (ה"ח הממשלה תש"ע מס' 489 עמ' 440) – תיקון מס' 61 בסעיף 5 לחוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), תשע"א-2011; תחילתו 30 ימים מיום פרסומו.

ס"ח תשע"א מס' 2299 מיום 6.6.2011 עמ' 928 (ה"ח הממשלה תשע"א מס' 540 עמ' 8) – תיקון מס' 62.

ס"ח תשע"א מס' 2299 מיום 6.6.2011 עמ' 932 (ה"ח הממשלה תשע"א מס' 540 עמ' 2) – תיקון מס' 63 בסעיף 4 לחוק הוצאה לפועל (תיקון מס' 33) תשע"א-2011; תחילתו 30 ימים מיום פרסומו.

מאפשרים את שחרורו מאזרחות זו, לא יתמנה אלא לאחר שעשה את כל הדרוש מצדו לשם שחרורו ממנה.

סימן ג': מינוי

6. הוראות אלה יחולו לענין הועדה לבחירת שופטים שלפי סעיף 4 לחוק-יסוד: השפיטה (להלן - הועדה):
- (1) הכנסת תבחר בבחירה חשאית את שני חברי הכנסת שיכהנו כחברי הועדה; הם יכהנו כל עוד הם חברי הכנסת, ואם תמה כהונת הכנסת - עד שהכנסת החדשה תבחר חברים אחרים במקומם והכל בכפוף להוראות חוק הכנסת, התשנ"ד-1994;
- (2) המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין תבחר את נציגיה בבחירה חשאית; הם יכהנו תקופה של שלוש שנים;
- (3) שני שופטי בית המשפט העליון יכהנו תקופה של שלוש שנים;
- (4) הרכב הועדה יפורסם ברשומות.
- 6א. חבר הועדה יצביע על פי שיקול דעתו, ולא יהיה מחויב להחלטות הגוף שמטעמו הוא חבר בועדה.
7. (א) ראה שר המשפטים שיש למנות שופט, יודיע על כך ברשומות ויכנס את הועדה.
(ב) אלה רשאים להציע מועמדים:
- (1) שר המשפטים;
- (2) נשיא בית המשפט העליון;
- (3) שלושה חברי הועדה כאחד.
- (ג) (1) הצעת הועדה על מינויו של שופט תהיה על דעת רוב חבריה שהשתתפו בהצבעה;
- (2) על אף הוראות פסקה (1), הצעת הועדה על מינוי של שופט לבית המשפט העליון תהיה על דעת שבעה מחברי הועדה; פחת מספר המשתתפים בהצבעה מתשעה תהיה ההצבעה על דעת רוב המשתתפים שלא יפחת ממספר המשתתפים בהחסיר שניים.
- (ד) הועדה תקבע את שאר סדרי דיוניה ועבודתה.
- 7א. הועדה לא תציע מינוי של שופט, אם המועמד הורשע בעבירה פלילית שיש בה, בנסיבות הענין, משום קלון.
8. (א) נשיא בית המשפט העליון והמשנה לנשיא בית המשפט העליון יתמנו לפי הוראות סעיף 4(א) לחוק-יסוד: השפיטה מקרב שופטי בית המשפט העליון.
- (ב) תקופת כהונתם של נשיא בית המשפט העליון והמשנה לנשיא בית המשפט העליון תהיה שבע שנים מיום המינוי, ולא ניתן לשוב ולמנותם לתקופת כהונה נוספת באותו תפקיד.
- (ג) לא יתמנה לנשיא בית המשפט העליון או למשנה לנשיא בית המשפט העליון מי שלא יוכל לכהן בתפקיד זה במשך שלוש שנים לפחות, עקב יציאתו לקצבה לפי הוראות סעיף 13(א)(1).
9. (א) נשיאים וסגני-נשיאים של בתי משפט מחוזיים ושל בתי משפט שלום יתמנו בידי שר המשפטים בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, איש איש מקרב השופטים של בתי המשפט שבדרגה הנדרשת.
- (ב) תקופת כהונתם של נשיאים וסגני נשיאים של בתי משפט מחוזיים ושל בתי משפט שלום תהיה שבע שנים מיום המינוי, ולא ניתן לשוב ולמנותם לתקופת כהונה נוספת באותו תפקיד בבית משפט שדרגתו זהה לדרגת בית המשפט שבו כיהנו בתפקיד זה.

הועדה לבחירת שופטים [6/ש]

(תיקון מס' 25) תשנ"ח-1998

הצבעה בועדה (תיקון מס' 39) תשס"ד-2004

סדרי עבודת הועדה [7/ש]

(תיקון מס' 55) תשס"ח-2008

סיג למינוי שופט (תיקון מס' 13) תשנ"א-1991

נשיא בית המשפט העליון והמשנה לנשיא [8/ש] (תיקון מס' 45) תשס"ז-2007

(תיקון מס' 45) תשס"ז-2007

(תיקון מס' 45) תשס"ז-2007

נשיאים וסגני נשיאים של בתי משפט אחרים [9/ש]

(תיקון מס' 7) תשנ"ט-1989 (תיקון מס' 15) תשנ"ב-1992

(תיקון מס' 45) תשס"ז-2007

(ג) לא יתמנה לנשיא או לסגן נשיא של בית משפט מחוזי או של בית משפט שלום מי שלא יוכל לכהן בתפקיד זה במשך שלוש שנים לפחות, עקב יציאתו לקצבה לפי הוראות סעיף 13(א)(1).

(תיקון מס' 45)
תשס"ז-2007

9א. (א) נשיא של בית משפט שלום שנתמנה לשופט בית משפט מחוזי, רשאי, בהסכמתו, להמשיך ולכהן כנשיא של בית משפט שלום אם החליט על כך שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, ואולם בעת כהונתו כנשיא בית משפט שלום הוא ידון בעניינים הנתונים לסמכות בית משפט שלום בלבד.

המשך כהונה של נשיא (תיקון מס' 7)
תשמ"ט-1989
(תיקון מס' 15)
תשנ"ב-1992

(ב) אין בהוראת סעיף זה כדי לפגוע בהוראות סעיף 9.

10. (א) שר המשפטים רשאי למנות, לכהונה בפועל, בהסכמת המועמד ובהסכמת נשיא בית המשפט העליון –

מינוי לכהונה בפועל [10/ש]
(תיקון מס' 15)
תשנ"ב-1992

(1) שופט בית המשפט העליון - לנשיא או לשופט בית משפט מחוזי;

(2) שופט בית משפט מחוזי - לשופט בית המשפט העליון, לנשיא בית משפט מחוזי, לנשיא בית משפט שלום או לשופט בית משפט שלום;

(3) שופט בית משפט שלום - לשופט בית משפט מחוזי או לנשיא בית משפט שלום;

(4) שופט תעבורה – לשופט בית משפט שלום.

(תיקון מס' 37)
תשס"ד-2004

(ב) כהונה בפועל לפי סעיף זה, ברציפות או לסירוגין, לא תהיה יותר משנה אחת מתוך תקופה של שלוש שנים, ולענין שופט שהוא רשם, שנתמנה לכהונה בפועל כשופט בבית המשפט שבו הוא משמש כרשם – לא יותר מארבע שנים מתוך תקופה של חמש שנים, ובלבד שבאה על כך הסכמת נשיא בית המשפט העליון.

(ג) מי שנתמנה לכהונה בפועל לפי סעיף זה רשאי לדון גם בענין הנתון לסמכות בית המשפט שבו הוא מכהן דרך קבע, ובלבד שלא ידון באותו ענין בשתי ערכאות.

(תיקון מס' 3)
תשמ"ו-1986

10א. (א) שר המשפטים ימנה, לפי בחירת הוועדה, שופט בית משפט מחוזי או שופט בית משפט שלום שיצא לקצבה לפי הוראות סעיף 13(א)(1), (ב)(1), (ב)(2) או (ג), לכהן כשופט עמית, לתקופה אחת שלא תעלה על ארבע שנים (בחוק זה – שופט עמית), ובלבד שלא יכהן כשופט עמית מי שגילו עולה על שבעים וחמש. על אף האמור בסעיף קטן זה, שר המשפטים רשאי למנות, לפי בחירת הוועדה, שופט שיצא לקצבה כאמור, לכהן כשופט עמית בבית משפט לעניינים מקומיים או בבית משפט לתביעות קטנות, אף אם גילו עולה על שבעים וחמש, אם שוכנעו כי אין מניעה שימלא תפקיד של שופט עמית כאמור.

שופט עמית (הוראת שעה)
תשס"ו-2006
(הוראת שעה) (תיקון)
תשס"ח-2008

(ב) שופט עמית יכהן כשופט בבית משפט שדרגתו אינה גבוהה מדרגת בית המשפט שבו כיהן ערב יציאתו לקצבה.

(ג) שופט עמית יראו אותו כשופט לכל דבר וענין, ואולם יכול שיכהן במשרה חלקית.

סימן ד': כהונה

11. שופט שמינויו פורסם ברשומות, אין עוררין על מינויו.

כוחו של מינוי [12/ש]

12. שופט רשאי להתפטר מכהונתו בהגשת כתב התפטרות לשר המשפטים; כהונתו תיפסק בתום שלושה חדשים מהגשת כתב התפטרות אם לא הסכים שר המשפטים למועד קצר יותר.

התפטרות [16/ש]

13. (א) שופט יצא לקצבה –

יציאה לקצבה [17/ש]

(1) בהגיעו לגיל שבעים;

(2) משקבעה הוועדה, על יסוד חוות דעת רפואית לפי כללים שהיא קבעה, שמחמת מצב בריאותו נבצר ממנו להמשיך במילוי תפקידו.

(ב) שופט רשאי לצאת לקצבה –

(1) לאחר שכיהן עשרים שנים, אם הגיע לגיל ששים;

(2) לאחר שכיהן חמש עשרה שנים, אם הגיע לגיל ששים וחמש;

- (3) אם ביקש זאת והועדה אישרה את בקשתו; הועדה רשאית להתנות הסכמתה בקביעת שיעור גימלה הנמוך מן המתחייב על פי דין.
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב) רשאי שופט של בית משפט שלום לצאת לקיצבה לאחר שכיחן עשרים שנים אם הגיע לגיל חמישים או לאחר שכיחן חמש עשרה שנים אם הגיע לגיל חמישים וחמש, ובלבד שהודיע על כך לשר המשפטים שנה לפני מועד היציאה לקיצבה.
- (ד) בחישוב תקופת כהונתו של שופט לענין סעיף קטן (ב) תצורף לתקופת כהונתו כשופט כל תקופת שירותו במדינה או במוסד אחר שועדת הכספים של הכנסת אישרה לענין זה, או מקצתה של תקופה זו, הכל לפי כללים שקבעה ועדת הכספים.
14. (א) הוגשה לוועדה הצעה לסיים את כהונתו של שופט לפי סעיף 7(4) לחוק-יסוד: השפיטה, רשאית היא למנות מבין חבריה, ועדת משנה שתדון בהצעה ותגיש את מימצאה ומסקנותיה לוועדה.
- (ב) הועדה וכן ועדת המשנה, אם נתמנתה, יאפשרו לשופט לעיין בחומר שלפניהן ויתנו לו הזדמנות לטעון טענותיו.
- (ג) החליטה הועדה על סיום כהונתו של שופט, תקבע בהחלטתה את המועד לסיום הכהונה, וכן, לפי שיקול דעתה, את שיעור הגימלה שיקבל, ובלבד ששיעור הגימלה לא יעלה על השיעור שהיה זכאי לו אילו המשיך לכהן עד הגיעו לגיל שבעים.
15. (א) שופט שהחל בדיון ויצא לקיצבה או פרש, יהיה מוסמך לסיים את הדיון תוך שלושה חודשים מיום היציאה לקיצבה או הפרישה.
- (ב) שופט שהחל בדיון ותקופת מינויו לכהונה נסתיימה מחמת מינוי לערכאה אחרת, או משום שנסתיימה תקופת כהונה בפועל או משום שנסתיימה תקופת כהונתו כשופט בית המשפט לעניינים מינהליים או כשופט המחלקה הכלכלית לפי סעיף 42ד, יהיה מוסמך לסיים את הדיון שהחל בו.
- (ג) (בוטל).
16. מי שהוסמך בחיקוק למנות שופט או מי שכשיר להיות שופט, ליושב ראש של ועדה או של גוף אחר, רשאי, בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון ובהסכמת המועמד, למנות לכך, לתקופה שיקבע, מי שהיה שופט כמפורש בחיקוק ויצא לקיצבה או פרש, ורשאי למנות כאמור, בהסכמת המועמד, מי שהיה שופט של ערכאה גבוהה מזו שפורשה בחיקוק.
- סימן ה': אתיקה ושיפוט משמעתי
- 16א. נשיא בית המשפט העליון, בהסכמת חבר שופטי בית המשפט העליון ולאחר התייעצות עם שר המשפטים, רשאי לקבוע כללי אתיקה לשופטים.
- 16ב. (א) נשיא בית המשפט העליון, לאחר התייעצות עם שר המשפטים, ימנה ועדת אתיקה בת שלושה חברים, והם: שופט של בית המשפט העליון, והוא יהיה היושב ראש, ושני שופטים של בתי המשפט האחרים.
- (ב) ועדת האתיקה תיתן חוות דעת מקדימה בעניני אתיקה של שופטים, לפי פניה של שופט או רשם שכללי האתיקה לשופטים שנקבעו לפי סעיף 16א חלים עליו – בענין הנוגע אליו.
- (ג) חבר ועדת האתיקה ימונה לתקופה אחת של שש שנים.
- (ד) ועדת האתיקה תפרסם חוות דעת מקדימה שנתנה, בלא ציון שמו של מי שלגביו ניתנה חוות הדעת ופרטים מזהים אחרים, אלא אם כן החליטה אחרת.
- (ה) ועדת האתיקה תקבע את נוהלי עבודתה וסדרי דיוניה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.
17. (א) בית הדין המשמעתי לשופטים (להלן – בית הדין) יהיה של חמישה – ובהם שלושה שופטי בית המשפט העליון, או של שלושה – ובהם שני שופטי בית המשפט העליון, הכל כפי שנשיא בית המשפט העליון יקבע לכל ענין.
- (ב) חברי בית הדין יתמנו לכל ענין בידי נשיא בית המשפט העליון על פי החלטה של חבר

(תיקון מס' 1)
תשמ"ה-1985

סיום כהונה לפי
החלטת הועדה
(תיקון מס' 15)
תשנ"ב-1992

סמכות שופט לסיים
דיון [18/ש]

(תיקון מס' 59)
תש"ע-2010

(תיקון מס' 37)
תשס"ד-2004

מינוי שופט לשעבר
[17/ש]

(תיקון מס' 43)
תשס"ו-2006

כללי אתיקה
לשופטים
(תיקון מס' 43)
תשס"ו-2006
ועדת אתיקה
(תיקון מס' 43)
תשס"ו-2006
ת"ט תשס"ו-2006

הרכב בית הדין
המשמעתי

שופטיו.

(ג) אב בית הדין יהיה נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא בית המשפט העליון או הותיק שבין שאר שופטי בית המשפט העליון, הכל לפי ההרכב, ומבין בעלי ותק שווה - הקשיש שבהם.

(ד) לענין סעיף זה, "שופט" - גם שופט שיצא לקיצבה במשמע.

18. (א) שר המשפטים רשאי להגיש לבית הדין קובלנה על שופט על יסוד אחד מאלה:

קובלנה על שופט
[22/ש]

(1) השופט נהג שלא כהלכה במילוי תפקידו;

(2) השופט התנהג באופן שאינו הולם את מעמדו של שופט בישראל;

(3) השופט הורשע בעבירה שבנסיבות הענין יש בה משום קלון;

(4) הועדה מצאה שהשופט השיג את מינויו שלא כדין;

(5) השופט הפר כלל מכללי האתיקה לשופטים שנקבעו לפי סעיף 16א.

(תיקון מס' 43)
תשס"ו-2006

(ב) שר המשפטים רשאי להיות מיוצג לפני בית הדין על ידי בא כוחו.

(ג) בכירור הקובלנה יהיו לבית הדין כל הסמכויות שיש לבית משפט מחוזי בענין פלילי.

19. אמצעי המשמעת שבית הדין מוסמך להטיל הם:

אמצעי משמעת
[22/א]

(1) הערה;

(2) התראה;

(3) נזיפה;

(4) העברה למקום כהונה אחר;

(5) העברה מן הכהונה, בין בתשלום קיצבה ובין בשלילתה, כולה או מקצתה.

20. בית הדין ימסור את החלטותיו, לזכות או לחובה, לשר המשפטים.

מסירת החלטות לשר
המשפטים [23/ש]

21. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות לסדרי הדין בבית הדין המשמעת.

סדרי דין [ש/28 סיפה]

סימן ו': הוראות שונות

22. הודעה על מינויו של שופט ועל גמר כהונתו תפורסם ברשומות.

פרסום ברשומות
[25/ש]

23. הוראות סעיף 12 לחוק-יסוד: השפיטה לא יחולו על עבירה שנקבעה כעבירת קנס לפי כל חיקוק ועל עבירה מינהלית שדינה קנס מינהלי קצוב.

שיפוט פלילי [ש/26]
(תיקון מס' 2)
תשמ"ו-1985

24. שופט שהוא בעל דין בהליך אזרחי, יקבע נשיא בית המשפט העליון את בית המשפט אשר ידון בהליך.

שופט שהוא צד
בהליך אזרחי
[ש/26א]

פרק ב': בתי המשפט

סימן א': בית המשפט העליון

25. בבית המשפט העליון יהיו שופטים במספר שקבעה הכנסת בהחלטה.

מספר השופטים [ב/2]

26. בית המשפט העליון ידון בשלושה, אולם -

ההרכב [ב/3]

(1) נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא רשאי להורות, לפני תחילת הדיון בענין מסויים, שהדיון בו יהיה לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים;

(2) מותב שהחל לדון בענין מסויים רשאי להורות שהמשך הדיון בו יהיה לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים, ובהם השופטים שהחלו בדיון;

(3) בבקשות לצווי ביניים, לצוויים זמניים ולהחלטות ביניים אחרות, וכן בבקשות לצוויים על תנאי, מוסמך לדון שופט אחד, אך שופט אחד לא יהיה מוסמך לסרב למתן צו על תנאי או לתתו על מקצת עילותיו בלבד;

(4) בערעור על החלטת ביניים של בית משפט מחוזי, או על פסק דין של הן יחיד בבית משפט מחוזי שדן בערעור, על פסק דין או על החלטה של בית משפט שלום, למעט

(תיקון מס' 15)
תשנ"ב-1992
(תיקון מס' 52)
תשס"ח-2008

בערעור כאמור בסעיף 37(ב)(9) ו-10), מוסמך לדון שופט אחד;

(5) בדיון מקדמי בערעור מוסמך לדון שופט אחד.

27. (א) השופט או השופטים אשר ידונו בענין פלוני ייקבעו בידי נשיא בית המשפט העליון.
(ב) המועד אשר בו יתחיל בית המשפט העליון לדון בענין פלוני ייקבע בידי נשיא בית המשפט העליון.

(תיקון מס' 1)
תשמ"ה-1985
קביעת מותבים
ומונדים [4/ב]
ת"ט תשמ"ה-1984

28. (א) אב בית הדין בבית המשפט העליון יהיה מי שיושב בדיון, שהוא הראשון מבין אלה:

אב-בית-הדין [א5/ב]
(תיקון מס' 45)
תש"ז-2007

- (1) נשיא בית המשפט העליון;
  - (2) המשנה לנשיא בית המשפט העליון;
  - (3) נשיא לשעבר של בית המשפט העליון, ואם כמה נשיאים לשעבר יושבים בדיון – הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;
  - (4) המשנה לשעבר לנשיא בית המשפט העליון, ואם כמה משנים לשעבר יושבים בדיון – הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;
  - (5) הוותיק שבשופטים, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.
- (ב) לענין סעיף זה, רואים את הותק לפי תאריך מינויו של השופט לבית המשפט העליון.

29. (א) נתפנה מקומו של נשיא בית המשפט העליון וכל עוד הנשיא החדש לא התחיל לכהן, או נעדר הנשיא מן הארץ או שנבצר ממנו זמנית למלא תפקידו, ימלא המשנה לנשיא את התפקידים המוטלים על הנשיא וישתמש בסמכויות הנתונות לו לפי כל חיקוק.

ממלא מקום נשיא
בית המשפט העליון
[5/ב]

(ב) נבצר מנשיא בית המשפט העליון ומהמשנה לנשיא למלא את תפקידיהם, יכהן כממלא מקום הנשיא הוותיק שבשופטי בית המשפט העליון, ומבין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

(ג) נשיא בית המשפט העליון רשאי לאצול מסמכויותיו למשנה לנשיא.

30. (א) ענין שפסק בו בית המשפט העליון בשלושה, רשאי הוא להחליט, עם מתן פסק דינו, שבית המשפט העליון ידון בו דיון נוסף בחמישה או יותר.

דיון נוסף [ב/8(א)-(ג)]

(ב) לא החליט בית המשפט העליון כאמור בסעיף קטן (א), רשאי כל בעל דין לבקש דיון נוסף כאמור; נשיא בית המשפט העליון או שופט אחר או שופטים שיקבע לכך, רשאים להיענות לבקשה אם ההלכה שנפסקה בבית המשפט העליון עומדת בסתירה להלכה קודמת של בית המשפט העליון, או שמפאת חשיבותה, קשיותה או חידושה של הלכה שנפסקה בענין, יש, לדעתם, מקום לדיון נוסף.

(ג) בהחלטה שניתנה לפי סעיף קטן (א) או (ב) רשאי בית המשפט או השופט לקבוע את הבעיה שתעמוד לדיון נוסף, ומשעשה כן, לא יקויים הדיון הנוסף אלא באותה בעיה.

31. (א) נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא או שופט אחר של בית המשפט העליון שקבע לכך הנשיא רשאי להורות כי בית המשפט העליון או בית משפט מחוזי שיקבע לכך, יקיים משפט חוזר בענין פלילי שנפסק בו סופית, אם ראה כי נתקיים אחד מאלה:

משפט חוזר
[ב/9(א)-(ג)]
(תיקון מס' 3)
תשמ"ו-1986
(תיקון מס' 22)
תשנ"ו-1996

(1) בית משפט פסק כי ראיה מהראיות שהובאו באותו ענין יסודה היה בשקר או בזיוף, ויש יסוד להניח כי אילולא ראיה זאת היה בכך כדי לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון;

(2) הוצגו עובדות או ראיות, העשויות, לבדן או ביחד עם החומר שהיה בפני בית המשפט בראשונה, לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון;

(תיקון מס' 22)
תשנ"ו-1996

(3) אדם אחר הורשע בינתיים בכיצוע אותו מעשה העבירה, ומהנסיבות שנתגלו במשפטו של אותו אדם אחר נראה כי מי שהורשע לראשונה בעבירה לא ביצע אותה;

(4) נתעורר חשש של ממש כי בהרשעה נגרם לנידון עיוות דין.

(תיקון מס' 22)
תשנ"ו-1996

(ב) הרשות לבקש משפט חוזר נתונה לנידון וליועץ המשפטי לממשלה; מת הנידון – תהיה הרשות האמורה גם לבן-זוגו ולכל אחד מצאצאיו, הוריו, אחיו או אחיותיו.

(ג) במשפט חוזר יהיו לבית המשפט העליון או לבית משפט מחוזי כל הסמכויות הנתונות לבית משפט מחוזי במשפט פלילי והנתונות לבית המשפט העליון בערעור פלילי, פרט לסמכות להחמיר בעונש; בית המשפט רשאי לתת כל צו הנראה בעיניו כדי לפצות נידון שנשא ענשו או חלק ממנו ושהרשתתו בוטלה כתוצאה מן המשפט החוזר, או לתת כל סעד אחר; מת הנידון – רשאי בית המשפט לתת צו כאמור לטובת אדם אחר.

(ד) נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא או שופט אחר של בית המשפט העליון שקבע לכך הנשיא או הרכב כאמור, רשאי, בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה, להורות על זיכוי של נידון אם נוכח כי נתקיימה אחת העילות למשפט חוזר כאמור בסעיף קטן (א), אך לאור נסיבות הענין אין תועלת בקיומו של משפט חוזר.

(תיקון מס' 28)
תשס"א-2001

32. (א) הוגשה בקשה לנשיא המדינה למתן חנינה או להפחתת עונש, והתעוררה שאלה אשר לדעת שר המשפטים ראויה לדיון בבית המשפט העליון ואשר אינה יכולה לשמש עילה למשפט חוזר לפי סעיף 31, רשאי שר המשפטים להעמיד את השאלה לבית המשפט העליון.

העמדת שאלה בידי
שר המשפטים [10/ב]

(ב) בית המשפט העליון יחליט אם לדון בשאלה שהועמדה לפניו לפי סעיף קטן (א); החליט לדון, ידון בה כאילו הורה נשיא בית המשפט העליון על משפט חוזר לפי סעיף 31.

סימן ב': בתי משפט מחוזיים

33. (א) שר המשפטים רשאי, בצו, להקים בתי משפט מחוזיים ולקבוע מקום מושבם ואזור שיפוטם.

מקום מושב ואזור
שיפוט [11/ב]
(תיקון מס' 49)
תשס"ח-2008
(תיקון מס' 49)
תשס"ח-2008

(ב) הוקם בית משפט מחוזי חדש לפי הוראות סעיף קטן (א) (בסעיף זה – בית המשפט החדש), יחולו הוראות אלה:

(1) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם נשיא בית המשפט העליון, לקבוע הוראות מעבר שלפיהן סוגי עניינים שיקבע לא יידונו בבית המשפט החדש אלא בבית המשפט שבו היו נדונים אלמלא הוקם בית המשפט החדש (בסעיף זה – בית המשפט המקורי);

(2) (א) הליך שהוגש לבית המשפט המקורי יידון עד לסימומו באותו בית משפט; (ב) על אף האמור בפסקת משנה (א), רשאי מנהל בתי המשפט להורות כי בסוגי הליכים שיקבע מבין העניינים שבסמכותו של בית המשפט החדש, יועברו הליכים שהוגשו לבית המשפט המקורי וטרם החל הדיון בהם לבית המשפט החדש, ויידונו בו;

(ג) הודעה על הליכים שהועברו לפי פסקת משנה (ב) תימסר לצדדים להליך וכן תפורסם במזכירות בתי המשפט הנוגעים בדבר ובאתר האינטרנט של הנהלת בתי המשפט; הודעה על סוגי הליכים שהועברו תפורסם ברשומות.

(ג) תוקפן של הוראות לפי סעיף קטן (ב) יהיה לתקופה שקבע שר המשפטים, שלא תעלה על שלוש שנים ממועד הקמתו של בית המשפט החדש; סמכות שהוקנתה לבית משפט לדון בהליך מכוח ההוראות כאמור תעמוד בעינה עד לסיום ההליך; לעניין זה, "מועד הקמתו של בית המשפט החדש" – מועד ההקמה כפי שקבע שר המשפטים בצו, מכוח סעיף קטן (א).

(ד) אין בהוראות לפי סעיף קטן (ב) כדי לגרוע מהוראות סעיף 78.

34. (א) בית משפט מחוזי ישב במקום מושבו.

מקום ישיבת בית
המשפט [12/ב]

(ב) בית משפט מחוזי רשאי לשבת לדין בענין מסויים, כולו או מקצתו, במקום שאינו מקום מושבו, אם ראה לעשות כן למען הצדק או למען יעילות הדיון, ובלבד שלא ישב במקום שמחוץ לאזור שיפוטו אלא בהסכמת נשיא בית המשפט המחוזי שהמקום האחר נמצא באזור שיפוטו.

35. (א) בבית משפט מחוזי יהיו שופטים במספר שיקבע שר המשפטים בהודעה ברשומות.

השופטים [13/ב]

(ב) בכל בית משפט מחוזי יהיה נשיא ויכול שיהיו סגן נשיא אחד או יותר; ואולם יכול נשיא אחד לכהן כנשיא בשני בתי משפט מחוזיים.

36. נתמנה שופט פלוני לבית משפט מחוזי אחד, אין בכך כדי למנעו מלשבת בבית משפט

ישיבת שופט מחוז
מקום מיוניו [14/ב]

מחוזי אחר; ואולם לא ישב שופט בבית משפט מחוזי אחר אלא בהסכמת נשיאי שני בתי המשפט המחוזיים הנוגעים בדבר.

37. (א) בענינים אלה ידון בית משפט מחוזי בשלושה:

[הרכב 15/ב]

(1) משפטים בשל עבירה שענשה מוות או מאסר עשר שנים או יותר;

(2) ערעורים על פסקי דין של בתי משפט שלום;

(תיקון מס' 52)
תשס"ח-2008

(3) כל ענין שהנשיא של בית המשפט המחוזי או סגנו הורה שידונו בו שלושה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בענינים הבאים ידון בית משפט מחוזי בשופט אחד, אם לא הורה נשיא בית המשפט או סגנו, לבקשת בעל דין ולאחר שנתן לבעלי הדין הזדמנות לטעון את טענותיהם לעניין זה, או ביוזמתו, לעניין מסוים, כי יידון בשלושה:

(תיקון מס' 52)
תשס"ח-2008
(תיקון מס' 60)
תש"ע-2010

(1) עבירות המנויות בחלק א' של התוספת הראשונה;

(תיקון מס' 9)
תש"ן-1989

(2) (נמחקה);

(תיקון מס' 56)
תשס"ח-2008

(3) דיון מקדמי בערעור;

חוק תשמ"ה-1985

(4) ערעורים על פסקי דין של בתי משפט שלום ושל שופטי תעבורה, לענין העבירות המפורטות בסעיף 25(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], שאינן פשעים, ולמעט לענין עבירה לפי סעיף 64 לפקודה האמורה;

(תיקון מס' 9)
תש"ן-1989

(5) ערעורים בעניינים המנויים בחלק ב' של התוספת הראשונה שיקבעם שר המשפטים בצו, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת;

(תיקון מס' 9)
תש"ן-1989
(תיקון מס' 15)
תשנ"ב-1992

(6) (נמחקה);

(תיקון מס' 42)
תשס"ו-2006

(7) ערעורים על פסקי דין והחלטות אחרות לפי חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991 ולפי חוק מניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001;

(תיקון מס' 23)
תשנ"ח-1997
(תיקון מס' 42)
תשס"ו-2006

(8) ערעורים על פסקי דין בענינים שבית משפט לענינים מקומיים מוסמך לדון בהם לפי סעיף 55;

(תיקון מס' 42)
תשס"ו-2006

(9) ערעורים על פסקי דין של בתי משפט שלום בדין יחיד בתביעות שסכומן או ששווי נושאן, ביום הגשת התובענה, אינו עולה על 300,000 שקלים חדשים, והוא אף אם עלה הסכום או השווי לאחר מכן מחמת שערור, הצמדה, ריבית, הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין, למעט בתביעות כמפורט להלן:

(תיקון מס' 52)
תשס"ח-2008

(א) תביעות לפיצויים בשל נזקי גוף או תביעות לשיפוי או לפיצוי על תשלומי פנסיה, תגמולים וכל הוצאה אחרת ששולמו או שישולמו בשל נזקי גוף, לרבות תביעות שעילתן בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975;

(ב) תביעות בענייני משפחה כמשמעותם בחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995;

(ג) תביעות כאמור בסעיף 51(א)(3);

(10) ערעורים על פסקי דין של בתי דין מינהליים כהגדרתם בחוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992, זולת אם נקבע אחרת בחוק;

(תיקון מס' 52)
תשס"ח-2008

(11) בקשות לצווי ביניים, לצווי זמניים ולהחלטות ביניים אחרות, במסגרת ערעורים.

(תיקון מס' 52)
תשס"ח-2008

(ג) בכל ענין שאינו מוזכר בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) ידון בית משפט מחוזי בשופט אחד.

38. (א) השופט או השופטים אשר ידונו בענין פלוני ייקבעו בידי נשיא בית המשפט המחוזי או סגניו, ובאין קביעה כאמור - לפי סדר שקבע מזמן לזמן נשיא בית המשפט.

קביעת מותבים
ומועדים [16/ב]

(ב) המועד אשר בו יתחיל בית המשפט המחוזי לדון בענין פלוני ייקבע בידי השופט או השופטים אשר ידונו בו, בהתאם לכללים שקבע נשיא בית המשפט, ואם טרם נקבע המותב שידון

בו - בידי נשיא בית המשפט או סגנו.

39. (א) אב בית הדין בבית משפט מחוזי הדין בשלושה יהיה מי שיושב בדין, שהוא הראשון מבין אלה:

אב-בית-הדין [ב/17]
(תיקון מס' 45)
תשס"ז-2007

- (1) נשיא בית משפט מחוזי;
- (2) סגן נשיא בית משפט מחוזי, ואם כמה סגני נשיא יושבים בדין – הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;
- (3) נשיא לשעבר של בית משפט מחוזי, ואם כמה נשיאים לשעבר יושבים בדין – הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;
- (4) סגן לשעבר לנשיא בית משפט מחוזי, ואם כמה סגנים לשעבר יושבים בדין – הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;
- (5) הוותיק שבשופטים, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

(ב) לענין סעיף זה, רואים את הותק לפי תאריך מינויו של השופט לבית משפט מחוזי.
(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), שופט עמית לא יהיה אב-בית-הדין, אלא אם כן קבע נשיא בית המשפט אחרת לענין הרכב מסוים.

(הוראת שעה)
תשס"ו-2006

40. בית משפט מחוזי ידון באלה:

הסמכות [ב/18]
(תיקון מס' 21)
תשנ"ה-1995

- (1) כל עניין אזרחי או פלילי שאיננו בסמכותו של בית משפט שלום; בתביעה שכנגד אזרחית מוסמך לדון בית משפט מחוזי אף אם אותו עניין או אותה תביעה הם בסמכותו של בית משפט שלום, ואם התביעה שכנגד היא באותו הנושא או נובעת מאותן נסיבות – אף אם העניין או התביעה הם בסמכות המחלקה הכלכלית לפי סעיף 42; ואולם –

(תיקון מס' 59)
תשע"ע-2010

(א) היתה התביעה שכנגד בסמכותו של בית משפט לענייני משפחה, רשאי ביתה משפט להעביר את התביעות לבית המשפט לענייני משפחה שבאזור שיפוטו היתה מוגשת התביעה שכנגד, יהיה שווייה אשר יהא, אם לדעתו הצדק והתועלת בהעברה עולים על הפגיעה בעניינו של אדם אחר שהוא צד לתובענה;

(ב) היתה התביעה שכנגד בסמכות המחלקה הכלכלית כאמור, רשאי בית המשפט להעביר אליה את התביעות, אם ראה כי חלקו של העניין הכלכלי בתביעות הוא משמעותי;

(א1) עתירה מינהלית, ערעור מינהלי, תובענה מינהלית, עניין מינהלי ועניין אחר, לפי סעיף 5 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000;

(תיקון מס' 27)
תש"ס-2000
(תיקון מס' 59)
תש"ע-2010
(תיקון מס' 16)
תשנ"ב-1992

(2) כל ענין שאיננו בסמכותו הייחודית של בית דין אחר; בענין הנתון לסמכותו המקבילה של בית דין אחר, יהיה בית המשפט המחוזי מוסמך לדון כל עוד אין אותו בית דין בו ואם הענין אינו נתון בסמכותו של בית משפט שלום;

(3) ערעורים על פסקי דין ועל החלטות אחרות של בתי משפט שלום;

(4) תביעה בעניני קנין רוחני, הכרוכה בתביעה בעניני קנין רוחני שהיא בסמכות בית המשפט המחוזי לפי פסקה (1), אף אם סכום התביעה או שווי נושא התביעה אינו עולה על הסכום כאמור בסעיף 51(א)(2); בפסקה זו, "תביעה בעניני קנין רוחני" – תביעה אזרחית לפי אחד או יותר מהחוקים המפורטים להלן:

(תיקון מס' 36)
תשס"ז-2003

(א) חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007;

(ב) (נמחק);

(ג) פקודת הפטנטים והמדגמים;

(ד) חוק הגנת כינויי מקור וציונים גיאוגרפיים, התשכ"ה-1965;

(ה) חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967;

(תיקון מס' 46)
תשס"ח-2007

(ו) פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972;

(ז) חוק זכות מטפחים של זני צמחים, התשל"ג-1973;

(ח) חוק זכויות מבצעים ומשדרים, התשמ"ד-1984;

(ט) חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999;

(5) עניין אזרחי לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999, למעט תביעה אזרחית שבית המשפט לענייני משפחה מוסמך לדון בה, עניין אזרחי לפי סעיפים 6, 7 ו-353א לחוק האמור שיידון בבית המשפט שלו הסמכות לדון בתובענה ועניין אזרחי לפי סעיפים 354(ב)(5) ו-359 לחוק האמור;

(תיקון מס' 59)
תש"ע-2010

(6) עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב.

(תיקון מס' 59)
תש"ע-2010

41. (א) פסק דין של בית משפט מחוזי בערכאה ראשונה ניתן לערעור לפני בית המשפט העליון.

ערעור [ב/19]

(ב) החלטה אחרת של בית משפט מחוזי בענין אזרחי, ופסק דין של בית משפט מחוזי בערעור, ניתנים לערעור לפני בית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך מאת נשיא בית המשפט העליון או מאת שופט אחר של בית המשפט העליון שנשיאו קבע לכך, או מאת בית המשפט העליון, ובפסק דין - גם אם ניתנה רשות לכך בגוף פסק הדין. רשות כאמור בסעיף קטן זה לגבי החלטה אחרת תינתן אם שוכנע בית המשפט כי אם הערעור על החלטה יידון במסגרת הערעור על פסק הדין ולא באופן מיידי, יהיה בכך כדי להשפיע באופן ממשי על זכויות הצדדים או שעלול להיגרם לצד להליך נזק של ממש, או שעלול להתנהל הליך מיותר או בדרך שגויה.

(תיקון מס' 52)
תשס"ח-2008

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא תינתן רשות ערעור -

(תיקון מס' 59)
תש"ע-2010

(1) על סוגי החלטות ששר המשפטים קבע, בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת; נקבע סוג החלטה בצו כאמור, יחול הצו על החלטה שהתקבלה לאחר תחילתו;

(2) על החלטת בית משפט מחוזי בשאלה אם עניין מסוים או עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב או עניין כלכלי-מינהלי כמשמעותו בסעיף 42ג, אם לאו, ואולם תינתן רשות ערעור על החלטת בית המשפט כי עניין מסוים אינו עניין כלכלי אם תוצאת ההחלטה היא שבית המשפט המוסמך הוא בית משפט שלום.

(ד) אין באמור בסעיף קטן (ג) כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטה כאמור באותו סעיף קטן במסגרת ערעור על פסק הדין.

(תיקון מס' 59)
תש"ע-2010

(ה) (1) על אף האמור בסעיף קטן (ב) ובסעיף 8(ד) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, לא תינתן רשות ערעור על החלטת בית משפט מחוזי לאשר תובענה ייצוגית לפי פרט 5 לתוספת השנייה לחוק האמור או לאשר תביעה נגזרת לפי סעיף 198 לחוק החברות, התשנ"ט-1999;

(תיקון מס' 59)
תש"ע-2010

(2) לבקשת בעל דין, יקיים בית המשפט דיון חוזר בהחלטה כאמור בפסקה (1) בהרכב של שלושה שופטים; מצא ההרכב כי בקשה לדיון חוזר מעלה עניין שיש בו חשיבות, רגישות או חידוש מיוחדים, רשאי הוא להורות על העברת הדיון בו לבית המשפט העליון אשר ידון בבקשה לדיון חוזר כאילו היתה ערעור על החלטה; על החלטת ההרכב לפי פסקה זו לא תינתן רשות ערעור;

(3) אין באמור בסעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטה כאמור בפסקה (1) במסגרת ערעור על פסק הדין.

42. סמכות שיפוטית שנתייחדה בדין למעט בחוק זה לנשיא או לסגן נשיא של בית משפט מחוזי, נתונה לכל שופט של אותו בית משפט; סמכות אחרת שנתייחדה לנשיא בית משפט מחוזי רשאי הוא לאצול, כולה או מקצתה, לסגן נשיא.

סמכות שופטים
[ב/20]
(תיקון מס' 3)
תשמ"ו-1986

סימן ב'1: מחלקה כלכלית

(תיקון מס' 59)
תש"ע-2010

42א. בסימן זה -

הגדרות

"החלטה של רשות" - כהגדרתה בחוק בתי המשפט לעניינים מינהליים;

(תיקון מס' 59)
תש"ע-2010

"חוק הבוררות" - חוק הבוררות, התשכ"ח-1968;

"חוק בתי המשפט לעניינים מינהליים" – חוק בתי המשפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 ;

"חוק ההשקעות" – חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 ;

"חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט-1999 ;

"חוק הייעוץ" – חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 ;

"חוק ניירות ערך" – חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ;

"חוק תובענות ייצוגיות" – חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 ;

"רשות" – לרבות בורסה לניירות ערך כהגדרתה בחוק ניירות ערך ומותב כמשמעותו בסעיף 52 לחוק ניירות ערך.

(תיקון מס' 61)
תשע"א-2011

42ב. (א) עניין כלכלי הוא כל אחד מהעניינים המפורטים להלן, למעט תביעה אזרחית שבית המשפט לענייני משפחה מוסמך לדון בה –

עניין כלכלי
(תיקון מס' 59)
תש"ע-2010

(1) עניין אזרחי לפי כל אחד מהחוקים המפורטים להלן :

(א) חוק ניירות ערך, למעט הליכים לפי סעיפים 1א56(ב), 56ב(ב)(1), (ז), (ח) ו-1(ט), 156ב(ב) ו-156ג לחוק האמור ;

(ב) חוק ההשקעות, למעט הוראות הסעיפים כאמור בפסקת משנה (א) כפי שהוחלו בחוק ההשקעות ;

(תיקון מס' 61)
תשע"א-2011

(ג) חוק הייעוץ, למעט הוראות הסעיפים כאמור בפסקת משנה (א) כפי שהוחלו בחוק הייעוץ ;

(תיקון מס' 61)
תשע"א-2011

(ד) הוראות חוק החברות המנויות בסעיף 40(5), למעט עניין אזרחי לפי פרק ראשון א' לחלק התשיעי וסעיף 362 לחוק האמור ועניין אזרחי לפי סעיפים 350 ו-351 לחוק האמור בהליך פשרה או הסדר שמטרתו הבראת חברה ;

(ה) סעיף 63 לפקודת הנוזיקין [נוסח חדש], בעילה של הפרת חובה לפי אחד החוקים כמפורט בפסקאות משנה (א) עד (ד) ;

(2) תביעה נגזרת כהגדרתה בחוק החברות ;

(3) עניין אזרחי בקשר לזכויות או לחובות של בעלי מניות בחברה ככאלה, המוסדרים בתקנון החברה או בחוזה אחר ;

(4) בקשה לאישור תובענה ייצוגית ותובענה ייצוגית, לפי פרט 5 שבתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות ;

(5) ערעור על פסק בורות כמשמעותו בסעיף 29 לחוק הבוררות, שהוא עניין כלכלי לפי פסקאות (1) עד (4) ;

(6) עניין אזרחי שהוא בסמכות בית משפט שלום לפי סעיף 51(א)(2) או (3) או בסמכות בית המשפט המחוזי לפי סעיף 40, הכרוך בעניין כלכלי כאמור בפסקאות (1) עד (5), ובלבד שנושאים אחד או שהם נובעים מאותן נסיבות ושחלקו של העניין הכלכלי הוא משמעותי ; לא היה חלקו של העניין הכלכלי משמעותי, רשאי בית המשפט להעביר גם את העניין הכלכלי לבית המשפט המוסמך לדון בעניין האזרחי כדי שידון בהם יחדיו, אם לדעתו הנזק מפיצול הדיון עולה על התועלת מקיום הדיון בפניו ; בית המשפט שאליו הועברה תובענה לפי סעיף זה לא יעבירה עוד ;

(7) תביעה שכנגד לתביעה שהיא עניין כלכלי כאמור בפסקאות (1) עד (6), ובלבד שנושאים אחד או שהן נובעות מאותן נסיבות ; לא היה חלקו של העניין הכלכלי בתביעות משמעותי, רשאי בית המשפט להעביר לבית המשפט שהיה מוסמך לדון בהן אלמלא היתה התביעה המקורית עניין כלכלי, כדי שידון בהן יחדיו, אם לדעתו הנזק מפיצול הדיון עולה על התועלת מקיום הדיון בפניו ; בית המשפט שאליו הועברו תביעות לפי סעיף זה לא יעבירן עוד ;

(8) אישום הכולל עבירת ניירות ערך כהגדרתה בחוק ניירות ערך, עבירה כהגדרתה בסעיף 29(א) לחוק הייעוץ או עבירה כהגדרתה בסעיף 97(א) לחוק ההשקעות, אלא

ת"ט תשע"א-2010
(תיקון מס' 61)
תשע"א-2011

אם כן החליט פרקליט המדינה או פרקליט המחוז להעמיד עליהן אדם לדין לפני בית משפט שלום.

(ב) שר המשפטים, רשאי בצו, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת לקבוע עניינים נוספים כעניין כלכלי.

42ג. (א) עניין כלכלי-מינהלי הוא עתירה נגד החלטה של רשות לפי הוראות חוק ניירות ערך למעט החלטות הבורסה בשיפוט משמעתי כאמור בסעיף 47(א) לחוק האמור, חוק ההשקעות, חוק הייעוץ וחוק החברות למעט החלטה של רשם החברות או רשם ההקדשות הנוגעת לחברה לתועלת הציבור כהגדרתה בחוק האמור, והכל למעט –

עניין כלכלי-מינהלי
(תיקון מס' 59)
תש"ע-2010
(תיקון מס' 61)
תשע"א-2011

(1) החלטה שחלות לגביה הוראות סעיף 64(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982;

(2) עתירה שהסעד העיקרי המבוקש בה עניינו התקנת תקנות, לרבות ביטול תקנות, הכרזה על בטלותן או מתן צו להתקין תקנות;

(3) החלטה לפי סעיפים 46 ו-46א לחוק ניירות ערך שעניינה קביעת תקנון הבורסה, הנחיות או הנחיות זמניות, לרבות החלטה על שינויים או על ביטולם.

(ב) שר המשפטים, רשאי בצו, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת לקבוע חוקים נוספים שעתירה על החלטת רשות לפיהם היא עניין כלכלי-מינהלי.

42ד. (א) בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תוקם מחלקה כלכלית.

(ב) נשיא בית המשפט העליון, בהתייעצות עם נשיאי בתי המשפט המחוזיים הנוגעים בדבר יקבע שופטים של בית משפט מחוזי שהם בעלי ידע וניסיון מקצועי בתחום, למחלקה הכלכלית.

מחלקה כלכלית בבית
המשפט המחוזי
בתל-אביב-יפו
(תיקון מס' 59)
תש"ע-2010

(ג) תקופת הכהונה של שופט המחלקה הכלכלית תהיה ארבע שנים וניתן להאריכה לתקופות כהונה הוספות של ארבע שנים כל אחת, ואולם ניתן לקבוע תקופת כהונה קצרה יותר בהתאם לצורכי בית המשפט.

(ד) שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, יקבע בצו את המספר המרבי של השופטים במחלקה הכלכלית.

42ה. (א) עניינים אלה לא יידונו אלא לפני שופטי המחלקה הכלכלית –

(1) עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב, שבסמכות בית משפט מחוזי שהוקמה בו מחלקה כלכלית;

(2) עניין כלכלי-מינהלי כמשמעותו בסעיף 42ג.

(ב) המחלקה הכלכלית תדון בעניין כלכלי-מינהלי כאמור בסעיף קטן (א)(2) לפי חוק בתי משפט לעניינים מינהליים.

(ג) (1) רשם או שופט של בית משפט מחוזי מוסמך לדון בעניינים שבסמכות רשם לפי חוק, אף אם הסמכות לדון בתובענה נתונה למחלקה הכלכלית לפי סעיף קטן (א);

(2) ערעור על החלטה אחרת של רשם כאמור בסעיף קטן זה יידון לפני שופט המחלקה הכלכלית.

סמכות המחלקה
הכלכלית
(תיקון מס' 59)
תש"ע-2010

סימן ג': בתי משפט שלום

43. (א) שר המשפטים רשאי, בצו, להקים בתי משפט שלום ולקבוע מקום מושבם ואזור שיפוטם.

(ב) הוקם בית משפט שלום חדש לפי הוראות סעיף קטן (א) (בסעיף זה – בית המשפט החדש), יחולו הוראות אלה:

(1) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם נשיא בית המשפט העליון, לקבוע הוראות מעבר שלפיהן סוגי עניינים שיקבע לא יידונו בבית המשפט החדש;

(2) (א) מנהל בתי המשפט רשאי להורות כי בסוגי הליכים שיקבע מביין העניינים

מקום מושב ואזור
שיפוט [ב/21]
(תיקון מס' 49)
תשס"ח-2008
(תיקון מס' 49)
תשס"ח-2008

שבסמכותו של בית המשפט החדש, יועברו הליכים שהוגשו לבית המשפט שבו היו נדונים אלמלא הוקם בית המשפט החדש וטרם החל הדיון בהם, לבית המשפט החדש, ויידונו בו;

(ב) הודעה על הליכים שהועברו לפי פסקת משנה (א) תימסר לצדדים להליך, וכן תפורסם במזכירות בתי המשפט הנוגעים בדבר ובאתר האינטרנט של הנהלת בתי המשפט; הודעה על סוגי הליכים שהועברו תפורסם ברשומות.

(ג) תוקפן של הוראות לפי סעיף קטן (ב) יהיה לתקופה שקבע שר המשפטים, שלא תעלה על שלוש שנים ממועד הקמתו של בית המשפט החדש; סמכות שהוקנתה לבית משפט לדון בהליך מכוח ההוראות כאמור תעמוד בעינה עד לסיום ההליך; לעניין זה "מועד הקמתו של בית המשפט החדש" – מועד ההקמה כפי שקבע שר המשפטים בצו, מכוח סעיף קטן (א).

(ד) אין בהוראות לפי סעיף קטן (ב) כדי לגרוע מהוראות סעיפים 49 או 78.

44. (א) בית משפט שלום ישב במקום מושבו.

מקום ישיבת בית המשפט [ב/22]

(ב) בית משפט שלום רשאי לשבת לדיון בענין מסויים, כולו או מקצתו, במקום שאינו מקום מושבו, אם ראה לעשות כן למען הצדק או למען יעילות הדיון, ובלבד שלא ישב במקום שמחוץ לאזור שיפוטו אלא בהסכמת נשיא בית המשפט המחוזי שהמקום האחר נמצא באזור שיפוטו.

45. (א) בבית משפט שלום יהיו שופטים במספר שקבע שר המשפטים בהודעה ברשומות.

השופטים [ב/23]

(ב) בכל אזור שיפוט יהיה נשיא אחד של בית משפט שלום, ויכול שיהיו בו סגן נשיא אחד או יותר; ואולם יכול נשיא אחד לכהן באזורי שיפוט אחדים.

46. נתמנה שופט פלוני לבית משפט שלום אחד, אין בכך כדי למנעו מלשבת בבית משפט שלום אחר; ואולם לא ישב שופט בבית משפט שלום אחר אלא בהסכמת נשיא בתי משפט השלום הנוגעים בדבר.

ישיבת שופט מחוזי למקום מינויו [ב/24]

47. בית משפט שלום ידון בשופט אחד, ואולם רשאי נשיא בית משפט השלום, לבקשת השופט היושב לדיון, לבקשת בעל דין ולאחר שנתן לבעלי הדיון הזדמנות לטעון את טענותיהם לעניין זה, או ביוזמתו להורות שהדיון בענין פלוני יהיה לפני שלושה שופטים; נשיא בית משפט השלום יקבע את השופטים שמהם יורכב בית המשפט.

ההרכב [ב/25] (תיקון מס' 60 תש"ע-2010)

48. (א) השופט אשר ידון בענין פלוני ייקבע בידי נשיא בית משפט השלום או סגנו, ובאין קביעה כאמור - לפי סדר שקבע מזמן לזמן נשיא בית המשפט.

קביעת מותבים ומזמנים [ב/26]

(ב) המועד אשר בו יתחיל בית משפט השלום לדון בענין פלוני ייקבע בידי השופט או השופטים אשר ידונו בו, בהתאם לכללים שקבע נשיא בית המשפט, ואם טרם נקבע המותב שידון בו - בידי נשיא בית המשפט או סגנו.

49. (א) נשיא בית משפט השלום רשאי להורות שענין שהובא או שיש להביאו לפני בית משפט שלום במקום פלוני וטרם החל הדיון בו או שענין שהוחלט בו על פסלות שופט, בין שהחל הדיון בו ובין שטרם החל הדיון בו, יהיה נידון בבית משפט אחר הנמצא באזור שיפוט שבו הוא מכהן כנשיא.

העברת ענין מבית משפט שלום אחד למשנהו [ב/26א] (תיקון מס' 1 תשמ"ה-1985)

(ב) החלטה כאמור בסעיף קטן (א) ניתנת לערעור לפני נשיא בית משפט מחוזי.

(ג) בית המשפט שאליו הועבר ענין כאמור, לא יעבירו עוד.

50. (א) אב בית הדין בבית משפט שלום הדין בשלושה יהיה מי שיושב בדין, שהוא הראשון מבין אלה:

אב-בית-הדין [ב/27] (תיקון מס' 45 תשס"ז-2007)

(1) נשיא בית משפט שלום;

(2) סגן נשיא בית משפט שלום, ואם כמה סגני נשיא יושבים בדין – הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;

(3) נשיא לשעבר לבית משפט שלום, ואם כמה נשיאים לשעבר יושבים בדין – הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;

- (4) סגן לשעבר של נשיא בית משפט שלום, ואם כמה סגנים לשעבר יושבים בדין – הוותיק שבהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;
- (5) הוותיק שבשופטים, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.
- (ב) לענין סעיף זה רואים את הותק לפי תאריך מינויו של השופט לבית משפט השלום.
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), שופט עמית לא יהיה אב-בית-הדין, אלא אם כן קבע נשיא בית המשפט אחרת לענין הרכב מסוים.
51. (א) בית משפט שלום ידון באלה:
- (1) (א) עבירות שעונשן קנס בלבד או מאסר לתקופה שאינה עולה על שבע שנים; למעט עבירות שהן עניין כלכלי לפי סעיף 42ב(א)(8), למעט העבירות המנויות בחלק א' של התוספת השניה, שעונשן מאסר לתקופה של חמש שנים או יותר, אם החליט פרקליט מחוז להעמיד עליהן אדם לדין לפני בית משפט מחוזי, למעט עבירה לפי חוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988, ולמעט עבירה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003;
- (ב) עבירות המנויות בחלק ב' לתוספת השניה, שעונשן מאסר לתקופה העולה על שבע שנים, ועבירות שהן עניין כלכלי לפי סעיף 42ב(א)(8), אם החליט פרקליט המדינה או פרקליט מחוז להעמיד עליהן אדם לדין לפני בית משפט שלום, ובלבד שלא יוטל עונש מאסר לתקופה העולה על שבע שנים.
- (2) תביעות אזרחיות - למעט תביעות הנוגעות למקרקעין - כשסכום התביעה או שווי הנושא אינו עולה על 2,500,000 שקלים חדשים ביום הגשת התובענה, והוא אף אם עלה הסכום או השווי לאחר מכן מחמת שערור, הצמדה, ריבית, הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין;
- (3) תביעות בדבר חזקה או שימוש במקרקעין או בדבר חלוקתם או חלוקת השימוש בהם, לרבות תביעות הכרוכות בהן שענינן חזקה או שימוש במיטלטלין, יהיה שוויו של נושא התביעה אשר יהיה; אך בית משפט שלום לא ידון בתביעות בדבר חכירה לדורות ובתביעות אחרות הנוגעות למקרקעין;
- (א3) (נמחקה);
- (4) תביעה-שכנגד לתביעה אזרחית שנושאן אחד או שהן נובעות מאותן הנסיבות, יהיה שוויו של נושא התביעה-שכנגד אשר יהיה; היתה התביעה שכנגד עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב, רשאי בית המשפט להעביר את התביעות לבית המשפט שהיה מוסמך לדון בתביעה שכנגד אם ראה כי חלקו של העניין הכלכלי בתביעות משמעותי;
- (5) בעניני משפחה כמשמעותם בחוק בית המשפט לעניני משפחה, תשנ"ה-1995, וזאת על אף האמור בפסקאות (2) ו-(3).
- (1א) על אף הוראות סעיף קטן (א)(2) ו-(3), בית משפט שלום לא ידון בעניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב, אלא בתביעה שכנגד לפי הוראת סעיף קטן (א)(4) או אם הועבר אליו מבית המשפט המחוזי לפי הוראות סעיף 42ב(א)(6) או (7); ואולם, בית משפט שלום בשבתו כבית משפט לתביעות קטנות מוסמך לדון בעניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב(א)(1)(ג), אם אותו עניין מצוי בסמכותו לפי הוראות חוק זה.
- (ב) שר המשפטים, בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי בצו להגדיל את הסכום הנקוב בסעיף קטן (א)(2); בצו כאמור ניתן לקבוע, לכלל בתי המשפט או לבית משפט מסוים, כי ענין שהגדלת סמכות כאמור הוסיפה לבית משפט השלום ושהוגש לפני תחילתו של הצו לבית משפט מחוזי יידון בבית משפט השלום, ובלבד שטרם הוחל בו בשמיעת עדים.
- (ג) בענינים המפורטים בפסקה (5) בסעיף קטן (א) ידון בית משפט שהוסמך כאמור בחוק בית המשפט לעניני משפחה, תשנ"ה-1995.
52. (א) פסק דין של בית משפט שלום ניתן לערעור לפני בית משפט מחוזי.
- (ב) החלטה אחרת של בית משפט שלום בענין אזרחי ניתנת לערעור לפני בית משפט

מחוזי, אם ניתנה רשות לכך מאת שופט של בית המשפט המחוזי. רשות כאמור בסעיף קטן זה לגבי החלטה אחרת תינתן אם שוכנע בית המשפט כי אם הערעור על החלטה יידון במסגרת הערעור על פסק הדין ולא באופן מידי, יהיה בכך כדי להשפיע באופן ממשי על זכויות הצדדים או שעלול להיגרם לצד להליך נזק של ממש, או שעלול להתנהל הליך מיותר או בדרך שגויה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא תינתן רשות ערעור –

(תיקון מס' 59)
תש"ע-2010

(1) על סוגי החלטות ששר המשפטים קבע, בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת; נקבע סוג החלטה בצו כאמור, יחול הצו על החלטה שהתקבלה לאחר תחילתו;

(2) על החלטת בית משפט שלום בשאלה אם עניין מסוים הוא עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42ב, אם לאו, ואולם תינתן רשות ערעור על החלטת בית המשפט כי עניין מסוים אינו עניין כלכלי אם תוצאת ההחלטה היא שבית המשפט המוסמך הוא בית משפט שלום.

(ד) אין באמור בסעיף קטן (ג) כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטה כאמור באותו סעיף קטן במסגרת ערעור על פסק הדין.

(תיקון מס' 59)
תש"ע-2010

53. סמכות שיפוטית שנתייחדה בדין למעט בחוק זה לנשיא בית משפט שלום נתונה לכל שופט של אותו בית משפט; סמכות אחרת שנתייחדה לנשיא בית משפט שלום רשאי הוא לאצול, כולה או מקצתה, לסגן נשיא.

סמכות שופטים
[ב/29א]
(תיקון מס' 3)
תשמ"ו-1986

סימן ד': בתי משפט לעניינים מקומיים

54. (א) שר המשפטים רשאי, בצו, לאחר התייעצות עם הרשות המקומית הנוגעת בדבר, להקים בית משפט לעניינים מקומיים ולקבוע מקום מושבו ואזור שיפוטו, ורשאי הוא, בצו, כאמור, להסמיך בית משפט שלום לשבת כבית משפט לעניינים מקומיים.

מקום מושב ואזור
שיפוט [ב/29א]

(ב) אזור שיפוטו של בית משפט לעניינים מקומיים יכול שיהיה שונה מאזור שיפוטו של בית משפט שלום של אותו אזור ויכול שיכלול את תחומן של רשויות מקומיות אחדות; היה אזור שיפוטו של בית משפט לעניינים מקומיים כולל שטחים שהם באזור השיפוט של יותר מבית משפט שלום אחד, ייקבע בצו, נשיאו של איזה בית משפט שלום מביניהם הוא בעל הסמכות לגביו.

(ג) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם הרשות המקומית הנוגעת בדבר, לבטל צו לפי סעיף זה או לשנותו.

55. (א) בית משפט לעניינים מקומיים ידון בעבירות לפי פקודת העיריות, פקודת המועצות המקומיות, וחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, ולפי תקנות, צווים וחוקי עזר על פיהם, וכן בעבירות לפי החיקוקים המנויים בתוספת השלישית, לרבות תקנות, צווים וחוקי עזר על פיהם.

הסמכות [ב/29א]

(ב) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לשנות בצו את התוספת השלישית.

(ג) כל חיקוק שבו ניתנה סמכות לבית משפט עירוני ייקרא כאילו הסמכות ניתנה לבית משפט לעניינים מקומיים.

56. (א) דין בית משפט לעניינים מקומיים כדין בית משפט שלום, ויחולו עליו הוראות סימן ג' למעט סעיף 51 ככל שאין בסימן זה הוראה אחרת, ובשינויים המחוייבים.

דין בית משפט
לעניינים מקומיים
[ב/29א]
ת"ט תשמ"ה-1984

(ב) דין שופט בית משפט לעניינים מקומיים כדין שופט בית משפט שלום לכל דבר וענין.

57. (א) שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, רשאי למנות, לתקופה ובתנאים שיקבע, שופט שימלא תפקיד של שופט בית משפט לעניינים מקומיים; בשבתו בדין יהיו סמכויותיו של שופט שנתמנה כאמור כסמכויות שופט בית משפט שלום.

מינוי שופט [ב/29א]
(הוראת שעה)
תשס"ו-2006

(ב) (לא חל בתקופת הוראת השעה).

(תיקון מס' 38)
תשס"ד-2004
(הוראת שעה)
תשס"ו-2006

(ג) הוראות סעיף זה אינן באות לגרוע מסמכותו של שופט בית משפט שלום לרון בעבירות כאמור בסעיף 55 ולכהן כשופט בית משפט לעניינים מקומיים.

(ד) (בוטל).	(תיקון מס' 37) תשס"ד-2004 שמירת סמכויות [129/ב]
58. אין הוראות סימן זה באות לגרוע מסמכות בית משפט שלום לדון בעבירות כאמור בסעיף 55.	
סימן ה': בתי משפט לתביעות קטנות	
59. שר המשפטים רשאי להסמיך בית משפט שלום פלוני לשבת כבית משפט לתביעות קטנות.	הסמכת בתי משפט [1/ת]
60. (א) בית משפט לתביעות קטנות ידון בתביעה אזרחית שהגיש יחיד	הסמכות [2/ת]
(1) לתשלום סכום שאינו עולה על 31,900 שקלים חדשים;	צו תשס"ח-2008 הודעה תשע"א-2011
(2) למתן צו להחלפת מצרך או לתיקונו או לביטול עסקה, כששווי המצרך או התיקון או סכום העסקה, לפי הענין, אינו עולה על הסכום האמור בפסקה (1).	
ובתביעה-שכנגד לסכום או לצו כאמור, ובלבד שהתביעות אינן לפי זכות שהומחתה או שהוסבה ואינן בסמכותו הייחודית של בית משפט אחר.	
(ב) בית המשפט רשאי לא לדון בתביעה או בתביעה-שכנגד ולהעבירן לבית משפט שלום, אם ראה שהדין בבית משפט לתביעות קטנות אינו מתאים להן, או אם ראה שהתביעה הוגשה בידי תובע שכבר הגיש באותה שנה באותו בית משפט יותר מחמש תביעות.	(תיקון מס' 37) תש"ע-2010 ת"ט תשע"א-2010
(ג) שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות את הסכום האמור בסעיף קטן (א).	
61. האמור בסעיף 60 אין בו כדי למנוע -	שמירת זכות [3/ת]
(1) בעל דין מהגיש תביעה כאמור בו לבית משפט אחר במקום להגישה לבית משפט לתביעות קטנות;	
(2) נתבע שהגיש תביעה - שכנגד לבית משפט לתביעות קטנות - מהגיש תביעה נפרדת לעודף תביעתו, בין לבית משפט לתביעות קטנות ובין לבית משפט אחר.	
62. (א) בית משפט לתביעות קטנות יהיה רשאי לקבל ראייה אף אם לא היתה קבילה בבית משפט אחר; אין בהוראה זו כדי לגרוע מדיני חסינות עדים וראיות חסויות.	ראיות וסדרי דין [4/ת]
(ב) בית משפט לתביעות קטנות אינו קשור בסדרי הדין הנוהגים בבית משפט אחר, ובכפוף לסדרי דין שהתקין שר המשפטים לענין סימן זה, יפעל בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה.	
63. (א) ייצוג בעל דין בבית משפט לתביעות קטנות על ידי עורך דין יהיה רק ברשות בית המשפט ומטעמים מיוחדים שיירשמו; בעל דין רשאי, ברשות בית המשפט, להיות מיוצג על ידי ארגון שקבע לענין זה שר המשפטים, ובמקרה זה ירשה בית המשפט לבעל הדין שכנגד להיות מיוצג כפי שיוורה.	ייצוג [6/ת]
(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), יכול אדם, באישור בית המשפט לתביעות קטנות, לייצג בעל דין בבית משפט לתביעות קטנות, אם בעל הדין ייפה את כוחו לכך וייפוי הכוח הוגש לבית המשפט לתביעות קטנות; אין לייצג אדם לפי סעיף קטן זה -	(תיקון מס' 29) תשס"א-2001
(1) אם המייצג עוסק בייצוג בדרך קבע;	
(2) אם הייצוג נעשה במהלך הרגיל של עסקיו של המייצג;	
(3) אם הייצוג נעשה בתמורה.	
64. פסק דין של בית משפט לתביעות קטנות ניתן לערער לפני בית משפט מחוזי אם ניתנה רשות לכך מאת שופט של בית המשפט המחוזי; בית המשפט המחוזי ידון בערעור בשופט אחד.	ערעור [7/ת]
65. (א) הוגשה תביעה לבית משפט לתביעות קטנות, רשאי שופט בית המשפט, בהסכמת בעלי הדין, לדון בתביעה כבורר או להעבירה לבורר אחר שהסכים לדון בה בלי לקבל שכר מן הצדדים.	בוררות [8/ת]
(ב) הוראות חוק הבוררות, תשכ"ח-1968, למעט סעיפים 23 עד 29 ו-31 עד 35, יחולו על	

- בוררות לפי סעיף זה, ככל שהן נוגעות לענין, אולם –
- (1) כל מקום שנאמר בו "בית המשפט" ייקרא כאילו נאמר בו "שופט בית משפט לתביעות קטנות";
- (2) דין פסק בורר לפי סעיף זה, פרט לערעור, כדין פסק דין של בית משפט לתביעות קטנות.
- (ג) אין סעיף זה גורע מהסכם בוררות שבין הצדדים.
66. (הסעיף לא יחול בתקופת הוראת השעה).
67. שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות מקום שיפוט לתביעות קטנות שיהיה מקום השיפוט על אף האמור בכל הסכם שבין בעלי הדין.
- סימן ו': פומביות הדיון
68. (א) בית משפט ידון בפומבי.
- (ב) בית משפט רשאי לדון בענין מסויים, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, אם ראה צורך בכך באחת מאלה:
- (1) לשם שמירה על בטחון המדינה;
- (2) לשם מניעת פגיעה ביחסי החוץ של המדינה;
- (3) לשם הגנה על המוסר;
- (4) לשם הגנה על עניינו של קטין או חסר ישע כהגדרתו בסעיף 368א לחוק העונשין, תשל"ז-1977 וכן אדם עם מוגבלות שכלית או אדם עם מוגבלות נפשית, כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס"ו-2005 (בחוק זה – חוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות);
- (5) לשם הגנה על ענינו של מתלונן או נאשם בעבירת מין או בעבירה על פי החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998;
- (6) (נמחקה);
- (7) הדיון הפומבי עלול להרתיע עד מלהעיד עדות חפשית או מלהעיד בכלל;
- (8) לשם הגנה על סוד מסחרי;
- (9) לשם הגנה על ענינו של מתלונן או ניזוק בעבירה לפי סעיף 377א לחוק העונשין, התשל"ז-1977;
- (10) לשם הגנה על עד מוגן או על מידע חסוי בעניין עד מוגן, תכנית הגנה, הרשות להגנה על עדים, או עד מאוים, כמשמעותם בחוק להגנה על עדים, התשס"ט-2008.
- (ג) בבקשות לצווי ביניים, לצווים זמניים ולהחלטות ביניים אחרות, רשאי בית משפט לדון בדלתיים סגורות.
- (ד) החליט בית משפט על עריכת דיון בדלתיים סגורות, רשאי הוא להרשות לאדם או לסוגי בני אדם להיות נוכחים בעת הדיון כולו או מקצתו.
- (ה) על אף הוראות סעיף 68(א) –
- (1) עניני משפחה, כמשמעותם בחוק בית המשפט לעניני משפחה, התשנ"ה-1995, למעט תובענות לפי חוק הירושה, התשכ"ה-1965, שעילתן אינה סכסוך בתוך המשפחה ותובענות לפי חוק השמות, התשט"ו-1956, ולפי חוק קביעת גיל, התשכ"ד-1963 - יידונו בדלתיים סגורות, אלא אם כן הורה בית המשפט לדון בענין, כולו או מקצתו, בפומבי;
- (2) בית המשפט העליון הדין בערעור על החלטה או פסק דין של בית משפט לנוער כהגדרתו בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, וכן בית משפט

מינוי שופט בקיצבה
[9/ת]
(הוראת שעה)
תשס"ו-2006

מקום שיפוט [5/ת]

פומביות הדיון [38/ב]

(תיקון מס' 10)
תש"ן-1989
(תיקון מס' 41)
תשס"ו-2005

(תיקון מס' 24)
תשנ"ח-1998

(תיקון מס' 21)
תשנ"ה-1995

(תיקון מס' 26)
תשנ"ט-1999
(תיקון מס' 44)
תשס"ז-2006

(תיקון מס' 57)
תשס"ט-2008

ת"ט תשמ"ה-1984

(תיקון מס' 21)
תשנ"ה-1995
(תיקון מס' 53)
תשס"ח-2008

הדן במעצרו של קטיין, ידונו בדלתיים סגורות; ואולם רשאים בתי המשפט כאמור להרשות לאדם או לסוגי בני אדם, לרבות לנפגע העבירה הנדונה, להיות נוכחים בשעת הדיון, כולו או מקצתו; לעניין זה, "נפגע עבירה" – כהגדרתו בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001.

ניהול פרוטוקול
(תיקון מס' 51)
תשס"ח-2008

68א. (א) בדיון בבית משפט ינוהל פרוטוקול שישקף את כל הנאמר והמתרחב בדיון והנוגע למשפט, לרבות שאלות והערות בית המשפט, ואולם בקדם משפט, בישיבה מקדמית או בדיון מקדמי אחר רשאי בית המשפט, בהסכמת בעלי הדיון, לכלול בפרוטוקול את עיקרי הדברים שבדיון; בית המשפט יקבע את דרך רישום הפרוטוקול; בסעיף זה, "דיון מקדמי" – לרבות דיון שאין בו שמיעת ראיות בעל פה או שמיעת טענות בעלי הדיון ושנועד לבחון את האפשרות לסיים את ההליך בהסדר מוסכם בין בעלי הדיון.

(ב) בית המשפט רשאי להורות שלא יירשמו בפרוטוקול דברי גידוף, נאצה, השמצה או ביזוי, ובלבד ששוכנע כי אין טעם המצדיק את רישומם בפרוטוקול.

(ג) בעל דין זכאי לקבל, בתום הדיון או בסמוך לאחר מכן, עותק של הפרוטוקול.

(ד) בית משפט רשאי, לפי בקשת בעל דין ולאחר שנתן לשאר בעלי הדיון הזדמנות לטעון את טענותיהם, לתקן רישום בפרוטוקול כדי להעמידו על דיוקו; בעל דין רשאי להגיש בקשה לתקן רישום בפרוטוקול בתוך עשרה ימים מיום שהומצא לו הפרוטוקול.

(ה) כתבי טענות וכל תעודה או מסמך שהוגשו בדיון ושבת המשפט קיבל אותם, יצורפו לפרוטוקול ויהיו חלק ממנו, למעט לעניין סעיפים קטנים (ב) עד (ד).

(ו) הוראות סעיף זה יחולו על כל דיון בבית משפט, לרבות בבית המשפט העליון, אלא אם כן נקבעה בחיקוק הוראה מפורשת אחרת באותו עניין.

68ב. (א) ביקש בעל דין שדיון יוקלט על חשבוננו, יאפשר זאת בית המשפט, אלא אם כן מצא שאין לעשות כן מטעמים מיוחדים, ובלבד שהדיון מתועד בדרך אמינה ומדויקת אחרת; החלטה שלא להיענות לבקשת בעל דין כאמור תהיה מנומקת בכתב.

הקלטת דיון
(תיקון מס' 51)
תשס"ח-2008

(ב) הורה בית המשפט על הקלטת הדיון לבקשת בעל דין, תישמר ההקלטה בידי בית המשפט, וכל בעל דין יהיה רשאי להאזין לה.

(ג) הקלטה של הדיון לפי סעיף זה לא תיחשב פרוטוקול הדיון.

69. (א) בית משפט רשאי לאסור על קטיין להימצא בבית המשפט בעת הדיון ולצוות על הרחקתו.

הרחקה מבית המשפט
[39/ב]

(ב) בית משפט רשאי להרחיק אדם, שאינו בעל דין, מאולם בית המשפט בעת דיון, אם מצא, מטעמים שיירשמו, שנוכחות אותו אדם באולם תרתיע עד מלהעיד עדות חפשית או מלהעיד בכלל.

70. (א) לא יפרסם אדם דבר על דיון שהתנהל בבית משפט בדלתיים סגורות אלא ברשות בית המשפט.

איסור פרסומים
[40/ב]

(ב) לא יצלם אדם באולם בית משפט ולא יפרסם תצלום כזה אלא ברשות בית המשפט.

(ג) לא יפרסם אדם, בלי רשות בית המשפט, שם קטיין שלא מלאו לו שמונה עשרה שנים והוא נאשם או עד במשפט פלילי, או מתלונן או ניזוק במשפט בשל עבירה לפי סעיפים 208, 214, 345 עד 352 ו-377 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, ולא את תמונתו, מענו או פרטים אחרים העשויים להביא לזיהויו של הקטיין.

(תיקון מס' 1)
תשמ"ה-1985
(תיקון מס' 44)
תשס"ז-2006

(ד) בית משפט רשאי לאסור כל פרסום בקשר לדיוני בית המשפט, במידה שהוא רואה צורך בכך לשם הגנה על בטחונו של בעל דין, עד או אדם אחר ששמו הוזכר בדיון או לשם מניעת פגיעה חמורה בפרטיות של אחד מהם או לשם מניעת פגיעה בפרטיותו של אדם עם מוגבלות שכלית או של אדם עם מוגבלות נפשית, כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות, של אחד מהם.

(תיקון מס' 33)
תשס"ג-2002
(תיקון מס' 41)
תשס"ו-2005

(ה) בית משפט רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, או פרט אחר מפרטי החקירה, אם הדבר עלול לפגוע בחקירה שעל פי דין.

(תיקון מס' 33)
תשס"ג-2002

(17) (1) בית משפט רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום או

(תיקון מס' 33)
תשס"ג-2002

פרט אחר מפרטי החקירה, אם ראה כי הדבר עלול לגרום לחשוד נזק חמור ובית המשפט סבר כי יש להעדיף את מניעת הנזק על פני הענין הציבורי שבפרסום.

(2) זכותו של חשוד לבקש מבית המשפט לאסור פרסום שמו לפי הוראות סעיף קטן זה תובא לידיעתו בדרך שתיקבע בתקנות שיתקין שר המשפטים, בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

(3) שר המשפטים יקבע, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, טופס להגשת בקשה לבית המשפט לאסור פרסום שמו של חשוד לפי הוראות סעיף קטן זה.

(2ה) לענין סעיף זה –

"חשוד" – מי שנפתחה נגדו חקיקה פלילית;

"שם של חשוד" – לרבות כל פרט אחר שיש בו כדי לזהות את החשוד.

(1) העובר על הוראה מהוראות סעיף זה, דינו - מאסר ששה חדשים.

(תיקון מס' 33)
תשס"ג-2002

71. (א) לא יפרסם אדם דבר על ענין פלילי התלוי ועומד בבית משפט במטרה להשפיע על מהלך המשפט או על תוצאותיו, וראייה מראש את ההשפעה האמורה כאפשרות קרובה לודאי כמותה במטרה להשפיע, והכל אם יש בפרסום כדי להשפיע כאמור.

(ב) לענין סעיף זה, "ענין פלילי התלוי ועומד בבית משפט" - משעה שהוגשה לבית המשפט באותו ענין בקשה למתן צו מעצר או משעה שהוגש לו כתב אישום, לפי המוקדם, עד שהחליט התובע שלא להגיש כתב אישום, ואם הוגש כתב אישום - עד סיום ההליכים.

(ג) איסור הפרסום אינו חל על פרסום ידיעה בתום לב על דבר שנאמר או שאירע בישיבה פומבית של בית משפט.

(ד) העובר על הוראות סעיף זה, דינו - מאסר שנה אחת.

מניעת פגיעה בהליך פלילי [41/ב]
(תיקון מס' 32)
תשס"ג-2002

(תיקון מס' 32)
תשס"ג-2002

72. (א) אדם שבעת דיוני בית משפט עושה באולם בית המשפט, בלשכתו של שופט או סמוך למקום הדיון, אחד המעשים שלהלן, רשאי בית המשפט לצוות על הרחקתו, ורשאי הוא, לאחר שהתרה באדם שיימנע מהפרעה והוא לא שעה להתראה, להענישו על אתר במאסר עד שלושה חדשים או בקנס:

(1) מתנהג בדרך של אלימות או איומים או בדרך פרועה או מבישה;

(2) מקים רעש כדי להביע הסכמה או אי-הסכמה לפעולה משפטית או להחלטה של בית משפט;

(3) מאיים על פקיד בית המשפט או מפריע לו בצורה אחרת למלא תפקידו;

(4) מפריע בדרך אחרת לדיוני בית המשפט.

(ב) על עונש שהוטל לפי סעיף קטן (א) יתן בית המשפט מיד הודעה בכתב לנשיא בית המשפט העליון; הנשיא, או שופט אחר של בית המשפט העליון שהנשיא קבע לכך, רשאי, לאחר שזימן את הנידון אם ביקש זאת, לבטל את העונש או לשנותו לקולה.

(ג) סעיף זה לא יחול על מי שנתון באותו ענין לשיפוט משמעותי על פי חוק לשכת עורכי הדין, והוא נמצא באולם בית המשפט לרגל תפקידו.

(תיקון מס' 38)
תשס"ד-2004

73. (א) מי שהוזמן להעיד ולא התייצב, או נצטווה להמציא מסמך ולא המציאו, רשאי בית המשפט או הרשם –

(1) לצוות על הבאתו לפני בית המשפט; על צו כזה יחולו הוראות סעיף 73א;

(2) להטיל עליו, אף שלא בפניו, מחצית הקנס האמור בסעיף 40(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, ואם הוזמן או נצטווה פעם נוספת ולא התייצב או לא המציא את המסמך - מאסר שלא יעלה על חודש ימים או קנס כאמור בסעיף 40(2) לחוק האמור.

(ב) מי שהוטל עליו מאסר או קנס לפי סעיף קטן (א) שלא בפניו, רשאי בית המשפט או הרשם, לבקשתו, לעיין שנית במאסר או בקנס שהטיל, להקל בהם או לבטלם, והוא יבטלם אם שוכנע שהמבקש לא התייצב או לא המציא את המסמך מסיבות שלא היתה לו שליטה עליהן.

(ג) על החלטה להטיל מאסר או קנס לפי סעיף קטן (א) ועל החלטה לפי סעיף קטן (ב) יתן

כפיית ציות ועונש בשל אי ציות [42/א]
(תיקון מס' 1)
תשמ"ה-1985

מיד בית המשפט או הרשם הודעה בכתב לנשיא בית המשפט שלערעור, ורשאי הנשיא או שופט אחר של בית המשפט שלערעור לבטל את הצו או לשנותו לקולה.

(ד) היה לבית המשפט יסוד להניח כי מי שהוזמן להעיד או נצטווה להמציא מסמך לא יתייצב או לא ימציא את המסמך, רשאי בית המשפט או הרשם –

(תיקון מס' 1)
תשמ"ה-1985

(1) לחייבו במתן ערובה, ואם לא נתן ערובה - לצוות על מעצרו; שר המשפטים יקבע בתקנות, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, הוראות שיחולו על החיוב בערובה, תנאיו ותוצאותיו;

(2) לתת כל צו שימצא לנכון לשם הבטחת ההתייצבות או המצאת המסמך, לרבות הפקדת דרכון ואיסור יציאה מן הארץ.

73א. (א) ציווה בית המשפט או הרשם לפי סעיף 73(א)(1) על הבאת אדם לפניו, ייערך צו ההבאה בכתב, ויפורטו בו שמו של האדם שצווה על הבאתו (להלן - המובא) ותמצית העובדות המהוות יסוד למתן הצו.

צו הבאה
(תיקון מס' 1)
תשמ"ה-1985

(ב) בצו הבאה רשאי בית המשפט או הרשם להורות לקצין משטרה לשחרר את המובא בערובה, כפי שיפורש בצו; כתב ערובה שניתן בפני הקצין יועבר לבית המשפט או הרשם שנתן את הצו; על הערובה יחולו התקנות שהותקנו כאמור בסעיף 73(ד)(1).

(ג) צו הבאה יבוצע בידי שוטר או בידי מי שנקב בית המשפט או הרשם בצו, ומותר לבצעו בכל מקום ובכל עת.

(ד) המבצע צו הבאה יודיע למובא בה בשעה על הצו וימסור לו העתק ממנו, וכן הזמנה לעד או העתק ממנה או צו להמצאת מסמכים או העתק ממנו, לפי הענין.

(ה) המבצע צו הבאה רשאי, כשהצו בידו –

(1) להיכנס לכל מקום שיש לו יסוד סביר להניח שהמובא נמצא בו;

(2) להשתמש בכוח סביר נגד אדם או רכוש במידה הדרושה לביצוע הצו.

(1) מי שנעצר על פי צו הבאה ולא שוחרר לפי סעיף קטן (ב), יובא לפני בית המשפט או הרשם, והוא יצווה על מעצרו או ישחררו בערובה.

73ב. ניתנה החלטה בעניין מעצר לפי סעיפים 73(ד) או 73(א), רשאים הצדדים –

עיון חוזר ועוד
(תיקון מס' 1)
תשמ"ה-1985
ת"ט תשמ"ו-1985
(תיקון מס' 58)
תש"ע-2010

(1) לפנות לבית המשפט, ואם צו המעצר ניתן מאת רשם - לרשם, בבקשה לעיון חוזר בהחלטה שנתן, לרבות בהחלטה לפי פסקה זו, אם נתגלו עובדות חדשות או נשתנו נסיבות והדבר עשוי לשנות את ההחלטה הקודמת;

(תיקון מס' 58)
תש"ע-2010

(2) לערור על החלטה בבקשה לעיון חוזר, לפני בית המשפט שלערעור שידון בערר בשופט אחד.

(תיקון מס' 58)
תש"ע-2010

74. בלי למעט מן האמור בסעיף 72(ב), החלטות בית משפט לפי סעיפים 68, 69 ו-72 אין אחריהן ולא כלום.

סופיותן של החלטות
[43/ב]

סימן ד': הוראות כלליות

75. כל בית משפט הדין בענין אזרחי מוסמך לתת פסק דין הצהרתי, צו עשה, צו לא-תעשה, צו ביצוע בעין וכל סעד אחר, ככל שיראה לנכון בנסיבות שלפניו.

סמכות כללית לתת
סעד [34/ב]

76. הובא ענין כדין לפני בית משפט והתעוררה בו דרך אגב שאלה שהכרעתה דרושה לבירור הענין, רשאי בית המשפט להכריע בה לצורך אותו ענין אף אם הענין שבשאלה הוא בסמכותו הייחודית של בית משפט אחר או של בית דין אחר.

סמכות נגזרת [35/ב]

77. (א) הורשע אדם בבית משפט שלום או בבית משפט מחוזי והוגשה נגדו - ונגדו בלבד - תביעה אזרחית בשל העובדות המהוות את העבירה שבה הורשע, מוסמך השופט או המותב שהרשיעו, לאחר שפסק הדין בפלילים הפך לחלוט, לדון בתביעה האזרחית, אם ביקש זאת מגיש

סמכות אזרחית נגזרת
לפלילית [35/ב]

התביעה; לענין זה מוסמך בית משפט מחוזי לדון גם אם התביעה לפי שוויה היא בתחום סמכותו של בית משפט שלום.

(ב) שר המשפטים יקבע בתקנות את סדרי הדין בתביעה האזרחית, לרבות הוראות בדבר המועד והדרך להגשת התביעה וההליכים בערעור.

77א. (א) שופט לא ישב בדין אם מצא, מיזמתו או לבקשת בעל דין, כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט.

עילות פסלות
(תיקון מס' 15)
תשנ"ב-1992
(תיקון מס' 38)
תשס"ד-2004

(1א) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), שופט לא ישב בדין בידעו שמתקיים אחד מאלה:

(1) צד להליך, בא כוחו או עד מרכזי, הוא בן משפחה של השופט או שקיימת ביניהם קרבה ממשית אחרת;

(2) יש לשופט ענין כספי ממשי או ענין אישי ממשי בהליך או בתוצאותיו, בצד להליך, בבא כוחו או בעד מרכזי, או שלבן משפחה מדרגה ראשונה של השופט יש ענין כספי ממשי או ענין אישי ממשי בהליך או בתוצאותיו, בצד להליך או בבא כוחו;

(3) בטרם התמנה לשופט היה השופט מעורב באותו ענין הנדון בהליך שלפניו כבא כוח, כבורר, כמגשר, כעד, כיועץ מקצועי, כמומחה, או בדרך דומה אחרת;

לענין סעיף קטן זה –

"בן משפחה" – בן זוג, הורה, הורה של בן זוג, ילד, אח, סב, נכד וכן ילד או בן זוג של כל אחד מאלה ולרבות מי שהיה אפוטרופוס או מי ששימש משפחה אומנת של השופט או שהשופט היה אפוטרופוסו או שימש משפחה אומנת שלו;

"בן משפחה מדרגה ראשונה" – בן זוג, הורה, ילד, אח וכן ילד או בן זוג של כל אחד מאלה ולרבות מי שהיה אפוטרופוס או מי ששימש משפחה אומנת של השופט או שהשופט היה אפוטרופוסו או שימש משפחה אומנת שלו;

"עד מרכזי" – עד שנדרשת הערכת מהימנותו לצורך הכרעה בהליך.

(2א) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(1א) שופט רשאי לשבת בדין אם מפאת דחיפות הענין לא ניתן לקיים את ההליך לפני שופט אחר ועלול להיגרם נזק חמור או עיוות דין אם לא ידון בענין.

(תיקון מס' 38)
תשס"ד-2004

(3א) על אף האמור בסעיף קטן (1א)(2), שופט רשאי לשבת בדין אם העברת הענין לכל שופט אחר לא תשנה את עילת הפסלות.

(תיקון מס' 38)
תשס"ד-2004

(ב) נטענה טענת פסלות נגד שופט, יחליט בה אותו שופט לאלתר ולפני שיתן כל החלטה אחרת.

(1ב) התקיימה עילת פסלות לפי סעיף קטן (1א)(1) או (2), הנוגעת לעורך דין או לבא כוח אחר, שהתקיימו בו נסיבות המחייבות קבלת היתר לייצוג כאמור בסעיף 53 לחוק לשכת עורכי הדין, רשאי בית המשפט להתיר את הייצוג, לבקשת עורך הדין או בא הכוח, אם מצא כי הנזק שייגרם לצד להליך אם לא יתיר את הייצוג עולה על הנזק שייגרם לצד להליך או לאינטרס הציבורי בשל הפסקת הדיון או החלפת שופט; התיר בית המשפט את הייצוג כאמור, לא ישב בדין השופט שלגביו התקיימה עילת הפסלות.

(תיקון מס' 38)
תשס"ד-2004

(ג) החלטת שופט או בית משפט לפי סעיף זה תהיה מנומקת, ורשאי בכל דין לערער עליה לפני בית המשפט העליון; בערעור ידון נשיא בית המשפט העליון, או מותב של שופטי בית המשפט העליון, או שופט אחד, הכל כפי שיקבע הנשיא.

(תיקון מס' 38)
תשס"ד-2004

78. ענין שהובא או שיש להביאו לפני בית משפט מחוזי או בית משפט שלום במקום אחד, רשאי נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא להורות שיהיה נידון בבית משפט של אותה דרגה במקום אחר; ובלבד שלא תינתן הוראה לפי סעיף זה לאחר התחלת הדיון אלא בהסכמת השופט שהחל לדון בו.

העברת ענין למקום
אחר [ב/36]

79. (א) מצא בית משפט שאין הוא יכול לדון בענין שלפניו מחמת שאינו בסמכותו המקומית או העניינית, והוא בסמכותו של בית משפט או של בית דין אחר, רשאי הוא להעבירו לבית המשפט או לבית הדין האחר, והלה ידון בו כאילו הובא לפניו מלכתחילה, ורשאי הוא לדון בו מן השלב

טעם בשל חוסר
סמכות [ב/37]

שאליו הגיע בית המשפט הקודם.

(ב) בית המשפט או בית הדין שאליו הועבר ענין כאמור, לא יעבירו עוד.

79א. (א) בית משפט הדין בענין אזרחי רשאי, בהסכמת בעלי הדין, לפסוק בענין שלפניו, כולו או מקצתו, בדרך של פשרה.

פשרה
(תיקון מס' 15)
תשנ"ב-1992

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט להציע לבעלי הדין הסדר פשרה או לתת, לבקשת בעלי הדין, תוקף של פסק דין להסדר פשרה שעשו ביניהם.

79ב. (א) בית משפט הדין בענין אזרחי רשאי, בהסכמת בעלי הדין, להעביר ענין שלפניו, כולו או מקצתו, לבוררות, וכן רשאי הוא, בהסכמתם, להגדיר תנאי הבוררות.

בוררות
(תיקון מס' 15)
תשנ"ב-1992

(ב) בעלי הדין, באישור בית המשפט, ימנו את הבורר; לא באו בעלי הדין לידי הסכמה על הבורר, רשאי בית המשפט למנותו מתוך רשימה שהגישו לו בעלי הדין, או לפי בחירתו - באין רשימה כזו.

(ג) הוראות חוק הבוררות, התשכ"ח-1968, יחולו על בוררות לפי סעיף זה; אולם "בית המשפט" שבסעיף 1 לחוק האמור יהיה בית המשפט שהעביר את הענין לבוררות.

79ג. (א) בסעיף זה, "גישור" - הליך שבו נועד מגשר עם בעלי הדין, כדי להביאם לידי הסכמה ליישוב הסכסוך, מבלי שיש בידו סמכות להכריע בו.

גישור
(תיקון מס' 15)
תשנ"ב-1992
(תיקון מס' 30)
תשס"א-2001

"הסדר גישור" - הסכם בין בעלי הדין על יישוב סכסוך שביניהם שהושג בסיומו של הליך גישור;

(תיקון מס' 30)
תשס"א-2001

"מגשר" - מי שתפקידו לסייע בידי בעלי הדין להגיע להסכמה על יישוב סכסוך שביניהם בהליך גישור בדרך של ניהול משא ומתן חופשי.

(תיקון מס' 30)
תשס"א-2001

(ב) בית המשפט רשאי, בהסכמת בעלי הדין, להעביר תובענה לגישור.

(תיקון מס' 30)
תשס"א-2001
(תיקון מס' 30)
תשס"א-2001

(ג) בהליך הגישור רשאי מגשר להיוועד עם בעלי הדין, יחד או לחוד, ועם כל מי שקשור לסכסוך; ורשאי הוא להיפגש עם בעל דין, בהסכמתו, בלי עורך דינו.

(תיקון מס' 30)
תשס"א-2001
(תיקון מס' 30)
תשס"א-2001

(ד) דברים שנמסרו במסגרת הליך גישור, לא ישמשו ראיה בהליך משפטי אזרחי.

(ה) העביר בית המשפט ענין לגישור, יעכב את ההליכים שלפניו לתקופה שיקבע, ורשאי הוא להאריך את התקופה בהסכמת בעלי הדין.

(תיקון מס' 30)
תשס"א-2001

(ו) לא הגיעו בעלי הדין להסדר גישור עד תום התקופה האמורה בסעיף קטן (ה), יחודשו ההליכים בבית המשפט; אולם רשאי בית המשפט, על-פי בקשה של המגשר או של בעל דין, לחדשם בכל עת לפני תום התקופה האמורה.

(תיקון מס' 30)
תשס"א-2001

(ז) הגיעו בעלי הדין להסדר גישור, יודיע על כך המגשר לבית המשפט, ובית המשפט יהיה רשאי ליתן להסדר תוקף של פסק דין.

(תיקון מס' 30)
תשס"א-2001

(ח) הגיעו צדדים לסכסוך להסכמה על יישוב הסכסוך שביניהם בגישור שנערך לפי חוק זה, רשאי בית המשפט המוסמך לדון בתובענה נושא הסכסוך לתת להסדר הגישור שהושג ביניהם תוקף של פסק דין, אף אם לא הוגשה תובענה באותו סכסוך.

79ד. (א) שר המשפטים רשאי להסדיר בתקנות -

תקנות לענין בוררות
וגישור

(1) סדרי מינוי בורר או מגשר;

(תיקון מס' 15)
תשנ"ב-1992
(תיקון מס' 30)
תשס"א-2001

(2) סדרים וכללים בהליך גישור וניהולו;

(א2) הכשירות, הכישורים והניסיון הנדרשים ממגשר המבקש להיכלל ברשימת המגשרים כאמור בפסקה (ב2), לרבות השכלה והכשרה בגישור;

(תיקון מס' 30)
תשס"א-2001

(ב2) רשימת מגשרים שתעמוד לרשות בתי המשפט ובה פרטים לענין המגשר, לרבות הנושאים שבהם הוא מתמחה והערכת מיומנותו;

(תיקון מס' 30)
תשס"א-2001

(3) התעריף המקסימלי לשכר טרחה שישולם לבורר או למגשר על ידי בעלי הדין;

(תיקון מס' 30)
תשס"א-2001

(4) הטלת הוצאות בהליכי בוררות וגישור, והערכתן;

(תיקון מס' 30)
תשס"א-2001

(5) אגרות לענין רישום ברשימת המגשרים והערכת מיומנות כאמור בפסקה (ב2).

(תיקון מס' 30)
תשס"א-2001

- (ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)(2), (3) ו-(5) טעונות אישורה של ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת. (תיקון מס' 30 תשס"א-2001)
80. (א) בית משפט הדין במותב ונחלקו דעות השופטים, תכריע דעת הרוב. (תיקון מס' 15 תשנ"ב-1992)
- (ב) באיזן רוב לדעה אחת בענין אזרחי, תכריע דעת אב-בית-הדין.
- (ג) באיזן רוב לדעה אחת בענין פלילי –
- (1) יראה בית המשפט אם יש רוב דעות לגבי כל ממצא עובדתי, יסוד מיסודות העבירה או נושא אחר, המחייבים הכרעה לחיוב או לזיכוי, ויכריע בהתאם;
- (2) לא היתה דעת רוב לענין סוג העונש או מידתו, תצורף הדעה המחמירה יותר לדעה המקילה הקרובה אליה; נחלקו הדעות לגבי החומרה של סוג העונש או מידתו, תכריע דעת אב-בית-הדין.
81. (א) מצא בית משפט כי נפלה טעות בפסק דין או בהחלטה אחרת שנתן, רשאי הוא, תוך עשרים ואחד ימים מיום נתינתם, לתקנם בהחלטה מנומקת, ורשאי הוא לשמוע טענות בעלי הדין לענין זה; לענין זה, "טעות" – טעות לשון, טעות בחישוב, פליטת קולמוס, השמטה מקרית, הוספת דבר באקראי וכיוצא באלה.
- (ב) בהסכמת בעלי הדין רשאי בית המשפט להחליט בכל עת על כל תיקון בפסק דין או בהחלטה אחרת שנתן.
- (ג) תוקנו פסק דין או החלטה אחרת כאמור בסעיף קטן (א) יראו, לענין ערעור, את מועד החלטת התיקון כמועד מתן פסק הדין או ההחלטה האחרת.
- (ד) החלטה לפי סעיף קטן (א) אינה ניתנת לערעור אלא בערעור על פסק הדין או ההחלטה האחרת.
82. (א) שר המשפטים יקבע את סדרי המינהל של בתי המשפט, וימנה בהסכמת נשיא בית המשפט העליון את מנהל בתי המשפט, בין שהוא שופט ובין שאינו שופט. (סדרי מינהל (תיקון מס' 15 תשנ"ב-1992))
- (ב) מנהל בתי המשפט יהיה אחראי בפני השר על ביצועם של סדרי המינהל.
- 82א. (א) שר המשפטים, בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון, יקים, בצו, בבתי המשפט מחלקות לניתוב תיקים (להלן – מנ"ת).
- (ב) שר המשפטים יקבע –
- (1) את הכשירויות הנדרשות מעובדים במנ"ת;
- (2) הוראות בסדרי דין שעובדי המנ"ת מוסמכים לתת;
- (3) את הכללים שעל פיהם יפעל המנ"ת.
83. (א) שר המשפטים רשאי להסדיר בתקנות – (תקנות [ב/47 סיפה])
- (1) ימי הישיבות והפגרות של בתי משפט ולשכות ההוצאה לפועל והטיפול בענינים בימי פגרה;
- (2) פרסום פסקי דין של בתי משפט;
- (3) אגרות שיש לשלם בבתי משפט ובמשרדי ההוצאה לפועל והפטור מהן;
- (4) דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה של עדים שהוזמנו להעיד בבתי משפט.
- (ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)(3) טעונות אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.
- פרק ג': רשמים**
- סימן א': מינוי
84. (א) נשיא בית המשפט העליון רשאי, באישור שר המשפטים, למנות שופט או אדם הכשרי להתמנות שופט בית משפט שלום, לרשם של בית המשפט העליון, של בית משפט מחוזי או של בית משפט שלום. (מינוי רשם [ב/30 ר/1] (תיקון מס' 3) תשמ"ד-1986 (תיקון מס' 62) תשנ"א-2011)
- (1א) לעניין סעיפים 2 ו-3 לחוק-יסוד: השפיטה, יראו רשם כאילו היה שופט. (תיקון מס' 62 תשנ"א-2011)

- (ב) הודעה על המינוי תפורסם ברשומות ומשפורסמה אין עוררין על המינוי.
 (ג) בפרק זה –
 "רשם" – מי שנתמנה רשם לפי סעיף זה ומי שהתמנה לרשם בכיר;
 "רשם בכיר" – מי שהתמנה לפי סעיף 84א.
- 84א. (א) על אף האמור בסעיף 84(א), רשם בכיר יתמנה בידי שר המשפטים לפי בחירת הוועדה;
 (2) לעניין הוראות סעיפים 5 עד 7, 9, 11 עד 14 לחוק-יסוד: השפיטה, והוראות סעיפים 5, 7א, 11, 12, 14, 15, 16א עד 24 ו-46, יראו רשם בכיר כאילו היה שופט.
 (ב) מספר הרשמים הבכירים לא יעלה על 20 אחוזים ממספר התקנים של שופטים המכהנים בבתי משפט השלום; שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את המספר האמור.
- סימן ב': סמכויות רשמים
85. על אף האמור בכל דין בדבר סדרי דין ונוהג בבתי משפט אזרחיים ופלייליים, יהיו לרשם הסמכויות המיוחדות האמורות בסעיפים 85א עד 90.
- 85א. (א) רשם בכיר רשאי לדון ולהחליט בתובענה אזרחית שסכום התובענה או שווי הנושא במועד הגשת התובענה אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים, והוא אף אם עלה הסכום או השווי לאחר מכן מחמת שערור, הצמדה, ריבית, הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין.
 (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשם בכיר לא יהיה רשאי לדון באלה:
 (1) תובענה לפיצויים בשל נזקי גוף או תובענה לשיפוי או לפיצוי על תשלומי פנסיה, תגמולים וכל הוצאה אחרת ששולמו או שישולמו בשל נזקי גוף, לרבות תובענה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975;
 (2) תובענה שהוגשה בקשה לאשרה כתובענה ייצוגית לפי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006;
 (3) תובענה אזרחית שבית משפט לענייני משפחה מוסמך לדון בה בהתאם להוראות חוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995.
86. בתובענה שנתבע אינו מתגונן בה, לרבות תביעה בסדר דין מקוצר שלא ניתנה בה רשות להתגונן, רשאי הרשם –
 (1) לדרוש ראייה בכתב;
 (2) ליתן פסק דין על פי צד אחד נגד אותו נתבע;
 (3) לבטל פסק דין שנתן לפי פסקה (2).
87. במשפטים, בין בערכאה ראשונה ובין בערעור, שבהם מסכימים בעלי הדין למתן פסק דין לפי נוסח מוסכם, רשאי רשם ליתן פסק דין; ורשאי רשם ליתן פסק דין כאמור אם הסכימו בעלי הדין לגופו של ענין ולא הסכימו על סכום הוצאות המשפט, והרשם ישום ויקבע בפסק הדין את ההוצאות האמורות.
88. רשם רשאי, על פי בקשה או מיזמתו, להורות, בהתאם לתקנות סדר הדין, שתובענה או ערעור יימחקו מחמת חוסר מעש.
89. רשם רשאי ליתן צו עיקול זמני, ולצורך זה - צו לאיסור השימוש במעוקל ולשימורו, ורשאי הוא לבטל צווים כאמור.
90. רשם רשאי לדון ולהחליט ולהורות ככל שיראה לנכון בבקשות בכל ענין הנוגע לניהולו של הליך, לרבות ענינים אלה, ובלבד שבענין שהחלטה בו היא החלטה לפי פסקאות (6), (9) ו-(10), ידון ויחליט רשם בכיר בלבד:
- (1) מתן ערובה לתשלום הוצאות המשפט, על-פי בקשה של תובע, נתבע, מערער או

(תיקון מס' 62)
תשע"א-2011

מינוי רשם בכיר
(תיקון מס' 62)
תשע"א-2011

(תיקון מס' 62)
תשע"א-2011

סמכויות מיוחדות
[2/7]
(תיקון מס' 62)
תשע"א-2011

סמכות לדון
בתובענות אזרחיות
מסוימות
(תיקון מס' 62)
תשע"א-2011

פסק דין באין הגנה
[3/7]

פסק דין מוסכם [4/7]

מחיקת הליך [5/7]

עיקול זמני [6/7]

בקשות שונות [7/7]
(תיקון מס' 62)
תשע"א-2011

- משיב, או של הבא מטעמם ;
- (2) מתן רשות לתבוע בחזקת עני, דחיית תשלומן של אגרות ופטור מהן ;
- (3) הארכת המועד להגשת ערעור או בקשה לרשות ערעור ;
- (4) החזרת אגרות בית משפט ששולמו בטעות או מחמת שומת-יתר או מסיבה אחרת ;
- (5) תשלום כסף מקופת בית המשפט ;
- (6) מינוי אפוטרופסים לדין ;
- (7) הוראות בדבר המצאת כתבי בי-דין, לרבות תחליף המצאה ;
- (8) שומת שכר עדים והוצאותיהם והחיוב בהם ;
- (9) בקשות דחופות בנוגע לשמיעת תובענה, ערעור או הליך אחר, הכל בכפוף להוראות סעיף 101 ;
- (10) מינויו של מנהל חשבונות או רואה חשבון מומחים או של מומחה אחר, במקום שיש צורך בחוות דעת או בדין-וחשבון של מומחה קודם לביורום של כל תובענה או הליך אחר, או לפני המשך בהם אם כבר התחיל הביורור בהם ;
- (11) ארכה לטעון, רשות לתקן כתב טענות, גילוי מסמכים והצגתם ומסירת שאלונים ;
- (12) קביעת מועד לחקירתו הפומבית של חייב לפי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], תש"ם-1980 (להלן - פקודת פשיטת הרגל).
91. בנוסף לאמור בסעיפים 85 עד 90 רשאי רשם לעשות כל דבר שבסדרי דין ונוהג, שהוסמך בתקנות לעשותו ; תקנות המסמיכות רשם לעשות כל דבר שבסדרי דין ונוהג, טעונות את אישורה של ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת.
92. (בוטל).
93. (בוטל).
94. בעניני פשיטת רגל, רשאי רשם של בית משפט שיש לו שיפוט כאמור בסעיפים 172 ו-173 לפקודת פשיטת הרגל –
- (1) לפי בקשתו של חייב בפשיטת רגל, ליתן צו כינוס נכסים ולהכריז על החייב כפושט רגל ;
- (2) לנהל חקירות לפי סעיפים 27 עד 32, 59 ו-60 לפקודת פשיטת הרגל, וליתן צווים בהתאם להוראות אותם סעיפים.
95. פסק דין והחלטה אחרת של רשם - כמוהם כפסק דין או החלטה אחרת של בית המשפט שבו הוא משמש רשם, והכל בכפוף לסעיף 96.
96. (א) פסק דין של רשם של בית משפט שלום או של בית משפט מחוזי דינו, לענין ערעור, כפסק דין של בית המשפט שבו הוא משמש רשם.
- (א) החלטה אחרת של רשם בכיר, דינה, לעניין ערעור, כדין החלטה אחרת של בית המשפט שבו הוא משמש רשם בכיר.
- (ב) החלטה אחרת של רשם שאינו רשם בכיר ניתנת לערעור לפני בית המשפט שבו הוא משמש רשם, ורשאי בית המשפט לדון בו בשופט אחד.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (ב), החלטת רשם בשאלה אם עניין מסוים הוא עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42 ב או עניין כלכלי-מינהלי כמשמעותו בסעיף 42ג, אם לאו, אינה ניתנת לערעור, ואולם החלטת רשם כי עניין מסוים אינו עניין כלכלי ניתנת לערעור אם תוצאת ההחלטה היא שבית המשפט המוסמך הוא בית משפט שלום ; אין באמור בסעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטה כאמור במסגרת ערעור על פסק הדין.

(תיקון מס' 20)
תשנ"ה-1995

סמכויות שהוענקו
בתקנות [10/7]
(תיקון מס' 62)
תשנ"א-2011
(תיקון מס' 63)
תשנ"א-2011

(תיקון מס' 21)
תשנ"ה-1995

(תיקון מס' 21)
תשנ"ה-1995

עניני פשיטת רגל
[9/7]

החלטת רשם כהחלטת
בית המשפט [11/7]

ערעור על החלטת
רשם [12/7]
(תיקון מס' 1)
תשנ"ה-1985
(תיקון מס' 3)
תשנ"ו-1986
(תיקון מס' 62)
תשנ"א-2011

(תיקון מס' 62)
תשנ"א-2011

(תיקון מס' 59)
תש"ע-2010

- (ג) החלטה של בית משפט שלום בערעור לפי סעיף קטן (ב), למעט בסוגי החלטות שנקבעו בצו לפי הוראות סעיף 52(ג), ניתנת לערעור לפני בית המשפט המחוזי, אם ניתנה רשות לכך בגוף ההחלטה או מאת בית המשפט המחוזי או אחד משופטיו. (תיקון מס' 52 תשס"ח-2008)
- (ד) החלטה של בית משפט מחוזי בערעור לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג) על החלטה אחרת של רשם, למעט בסוגי החלטות שנקבעו בצו לפי הוראות סעיפים 41(ג) או 52(ג), ניתנת לערעור לפני בית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך בגוף ההחלטה, או מאת נשיא בית המשפט העליון או שופט אחר של בית המשפט העליון שנשיאו קבע לכך, או מאת בית המשפט העליון. (תיקון מס' 52 תשס"ח-2008)
- (ה) פסק דין של רשם של בית המשפט העליון ניתן לערעור לפני בית המשפט העליון, שידון בו בשופט אחד. (תיקון מס' 3 תשמ"ו-1986)

סימן ג': סמכויות אחרות

97. רשם רשאי לקבוע פלוגתות מוסכמות להכרעת בית המשפט, והוא יציין בפרוטוקול את שמות בעלי הדין או עורכי הדין שהתייצבו לפניו ואת הפלוגתות המוסכמות כאמור, אך בלי לפגוע בסמכותו של בית המשפט לערוך את הפלוגתות מחדש בהתאם לכתבי הטענות. קביעת פלוגתות מוסכמות [13/ר]
98. כל שאלה בדבר שומת אגרת בית המשפט בתובענה, בענין או בהליך, תובא לפני הרשם. שומת אגרות בית המשפט [14/ר]
99. הרשם יהיה שמאי-הוצאות של בית המשפט שבו הוא משמש רשם. שומת הוצאות [15/ר]
100. רשם רשאי לחתום על פסיקות של פסקי דין ושל החלטות אחרות של בית המשפט. חתימה על פסיקות [16/ר]
101. רשם יהיה אחראי לעריכת רשימת המשפטים שלפני בית המשפט ולפני שופטים בלשכותיהם, לפי הנחיות נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא, נשיא או סגן נשיא של בית משפט מחוזי או נשיא של בית משפט שלום, הכל לפי הענין, ורשאי הוא על פי בקשת תובע או מערער, או בהסכמת בעלי הדין או עורכי הדין שלהם, לקבוע ברשימה כל תובענה, הליך או ערעור לדין ולהוציא לשם כך את ההודעות הדרושות. רשימת המשפטים והודעה על הדין בהם [17/ר]
102. כל שבועה או תצהיר יכולים להינתן בפני רשם. השבעה וקבלת תצהיר
103. כל מקום שנאמר בדין, כי מעשה פלוני או דבר פלוני אפשר שיעשה בידי פקיד שימנה לכך בית המשפט, רשאי הרשם לעשותו. סמכות נוספת [20/ר]

סימן ד': הוראות שונות

104. הוראות סעיפים 68 עד 79 ו-81 יחולו על רשם ועל הדיונים לפניו בהתאם לסמכויות הנתונות לו לפי כל דין; אך רשם שאינו שופט לא יהא מוסמך לשפיטה פלילית ולשפיטה לפי סעיף 72(א). תחולת הוראות [44/ב] (תיקון מס' 15 תשנ"ב-1992) (תיקון מס' 16 תשנ"ב-1992) (תיקון מס' 62 תשע"א-2011)
105. (א) הרשם ישמש בכל סמכות שניתנה למזכיר הראשי של בית המשפט העליון, של בית משפט מחוזי ושל בית משפט שלום וימלא כל תפקיד שניתן להם. הרשם יבוא במקום המזכיר הראשי [21/ר]
- (ב) כל מקום שנאמר בדין, כי מסמך פלוני יוגש למזכיר הראשי של בית המשפט, יוגש המסמך למשרד בית המשפט.
- 105א. לענין אתיקה ושיפוט משמעת של רשם עקב מילוי תפקידיו כרשם ולענין השעייתו מכהונת רשם, דין רשם שאינו שופט כדין שופט. אתיקה ומשמעת (תיקון מס' 15 תשנ"ב-1992)
- 105ב. לענין טענת פסלות נגד רשם, דין רשם שאינו שופט כדין שופט, והוראות סעיף 77 יחולו. פסלות (תיקון מס' 15 תשנ"ב-1992) הודעה על גמר כהונה (תיקון מס' 15 תשנ"ב-1992) [תיקון מס' 22 סיפה]
106. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות סדרי דין לערעורים לפי פרק זה, ובכפוף להוראות פרק זה - גם תקנות הקובעות את הסמכויות והתפקידים של הרשמים בכל הנוגע לסדרי דין ולנוהג של

בתי המשפט.

פרק ד': הוראות שונות

107. (א) כל סמכות מינהלית וכל סמכות להתקין תקנות סדרי דין שהוענקו לזקן השופטים, נתונות לשר המשפטים.
- (ב) כל סמכות שיפוטית שהוענקה לזקן השופטים נתונה לנשיא בית המשפט העליון ולמזנה לנשיא בית המשפט העליון.
108. (א) שר המשפטים רשאי להסדיר בתקנות סדרי דין את סדרי הדין והנהוג לפני בתי משפט, רשמים ולשכות הוצאה לפועל, במידה שלא נקבעו בחוק, ובהם –
- (1) כל הנוגע לערעורים, לדיון נוסף ולמשפט חוזר לפי פרק ב', לרבות סדרי הבקשות לדיון נוסף ולמשפט חוזר ומועדי הגשתן;
  - (2) הארכת מועדים לעשיית דבר שבסדרי דין או בנוהג, אף אם נקבעו בחיקוק;
  - (3) הטלת הוצאות משפט, הערכתן וקביעת תעריף לשכר טרחה של עורכי דין שביית משפט או רשם רשאי להקציב להם בעד פעולותיהם לפניו;
  - (4) קביעת שיעורי התשלומים שרשאי בית משפט או רשם לחייב בהם בעל דין בהליך אזרחי עבור רישום פרוטוקול הדיון, בין ידנית ובין במכשיר הקלטה או באמצעים אחרים (להלן - התשלומים), לרבות –
    - (1) סוגי ההליכים בהם ניתן להטיל את התשלומים;
    - (2) דרכי גביית התשלומים;
    - (3) מועדי הטלתם של התשלומים, תוך מתן אפשרות להטילם לפני ההליך, במהלכו או עם סיומו וכן לשנות עם סיום ההליך החלטה שניתנה קודם לכן לענין זה;
    - (4) התחשבות ביכולתו הכספית של בעל הדין;
- (5) קביעת אגרה מיוחדת שתיועד למימון רישום פרוטוקולים כאמור בפסקה (4), שתשולם על-ידי בעל דין בהליך אזרחי בדרך שתיקבע בתקנות.
- (ב) תקנות לפי סעיף קטן (א) (4) ו-(5) טעונות אישורה של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.
109. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.
110. חוק זה אינו גורע מכל חוק אחר –
- (1) הדין בבתי משפט אחרים או בבתי דין אחרים;
  - (2) המוציא ענינים מסויימים מסמכותם של בתי המשפט שחוק זה דן בהם, או מוסר לסמכותם ענינים נוספים;
  - (3) הקובע לבית משפט הרכב מסויים או סדרי דין מסויימים לדיון בענינים מסויימים;
  - (4) השולל זכות ערעור או מתנה לה תנאים.
111. (א) מי שכהן כשופט ערב תחילתו של חוק השופטים, תשי"ג-1953, רואים אותו כאילו נתמנה על פי חוק זה.
- (ב) רשם שכהן ערב תחילתו של חוק בתי המשפט, תשי"ז-1957, רואים אותו כאילו נתמנה על פי חוק זה.

תוספת ראשונה

(סעיף 37)

חלק א'

1. עבירות לפי הסעיפים הבאים של חוק העונשין, תשל"ז-1977:
  - 100; 102; 106; 108; 111 למעט בנסיבות שבהן העונש הוא מאסר עולם; 112; 114;
  - 115; 144; 157; 165; 169; 214(ב); 245 ו-246 בנסיבות המתוארות בסעיף 249א;
  - 259(1); 290; 298; 302; 327; 329; 330 עד 332; 333 בנסיבות המתוארות בסעיף 335;
  - 336; 348(ב); 369 עד 375; 377א(א); 390; 402 עד 404; 406 ו-407 בנסיבות המתוארות בסעיף 408; 413א; 448; 450; 454; 456.
2. עבירה לפי סעיף 117(א) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969.
3. עבירה לפי סעיף 89 לחוק הדואר, התשמ"ו-1986.
4. עבירות לפי סעיף 209 לפקודת המכס.
5. עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973.
6. עבירה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003.
7. עבירה לפי סעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.
8. עבירה לפי סעיף 2 לפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948.
9. עבירה לפי סעיף 4 לחוק מניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954, למעט בנסיבות שבהן העונש הוא מאסר עולם, ועבירה לפי סעיף 8 לחוק האמור.
10. עבירה לפי תקנה 85 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945.
11. עבירה לפי סעיף 8 לחוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005.
12. עבירה לפי סעיף 113 לחוק הספנות (ימאים), התשל"ג-1973.

חלק ב'

1. ערעורים לפי סעיפים 52(ב), 55 ו-60 לפקודת התעבורה.

תוספת שניה

(סעיף 51)

חלק א'

עבירות לפי חוק העונשין, תשל"ז-1977, הקבועות בסימן ה' לפרק ט' ובסעיפים 392, 393, 415, 423 ו-424.

חלק ב'

עבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973.

תוספת שלישית

(סעיף 55)

1. חוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968.
2. חוק יום הזכרון לחללי מערכות ישראל, תשכ"ג-1963.
3. חוק יום הזכרון לשואה ולגבורה, תשי"ט-1959.
4. חוק למניעת מפגעים, תשכ"א-1961.
- 4א. חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008.
5. פקודת בריאות העם, 1940.

צו תשס"ג-2003

6.	פקודת בריאות הציבור (מזון) [נוסח חדש], תשמ"ג-1983.	
7.	הפרק השלישי לחוק ההתגוננות האזרחית, תשי"א-1951.	
8.	פקודת העיריות (אספקת מים), 1936.	
9.	חוק הסדרת מקומות רחצה, תשכ"ד-1964.	
10.	חוק לימוד חובה, תש"ט-1949.	
11.	חוק הבטיחות במקומות ציבוריים, תשכ"ג-1963.	
12.	חוק הרשויות המקומיות (ביוב), תשכ"ב-1962.	
13.	חוק שירותי הכבאות, תשי"ט-1959.	
14.	פקודת הכלבת.	
15.	סעיפים 195, 196 ו-490 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 וסעיפים 265 ו-266 לחוק האמור – לגבי חותם שהוטבע מכוח חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968.	צו תשס"ג-2003 צו תשס"ה-2005
16.	חוק הגבלת העישון במקומות ציבוריים, תשמ"ג-1983.	
17.	פקודת המכרות.	
18.	חוק שמירת הנקיון, תשמ"ד-1984.	
19.	תקנות שעת-חירום (אבטחת מוסדות חינוך), תשל"ד-1974.	
20.	תקנות שימור חיפה (אגף הכרמל), 1943.	
21.	תקנות התעבורה (סדרי תנועה ושמירת הבטחון בכרמלית בחיפה), תשכ"א-1961.	
22.	תקנות מחלות בעלי חיים (שחיטת בהמות), תשכ"ד-1964.	
23.	צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (בשר טחון), תשל"ו-1975.	
23א.	חוק חג המצות (איסורי חמץ), תשמ"ו-1986.	(תיקון מס' 1) תשמ"ה-1985 (תיקון מס' 4) תשמ"ו-1986 צו תש"ס-2000
24.	חוק הרשויות המקומיות (שימוש ארעי במגרשים ריקים), תשמ"ז-1987.	(תיקון מס' 5) תשמ"ז-1987
25.	חוק בנינים ציבוריים (מיתקני שתיה למים צוננים), תשמ"ז-1986.	צו תשמ"ז-1987
26.	חוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, תשנ"ג-1993.	(תיקון מס' 17) תשנ"ג-1993
27.	חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, תשכ"ט-1969.	צו תש"ס-2000
28.	חוק המים, התשי"ט-1959.	צו תשס"ב-2002
29.	חוק להסדרת הפיקוח על כלבים, התשס"ג-2002.	צו תשס"ה-2005
30.	חוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, התשנ"ז-1997.	צו תשס"ה-2005
31.	תקנות מחלות בעלי חיים (בתי שחיטה לעופות), התש"ך-1960.	צו תשס"ה-2005
32.	חוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966.	(תיקון מס' 50) תשס"ח-2008
33.	חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993, לעניין עבירות לפי סעיפים 15 ו-16ב.	(תיקון מס' 50) תשס"ח-2008
34.	חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994.	(תיקון מס' 50) תשס"ח-2008
35.	חוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999, לעניין עבירות לפי סעיף 18(א)(3).	(תיקון מס' 50) תשס"ח-2008
36.	חוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, התשס"ז-2007, לעניין עבירות לפי סעיף 15(א)(1) ו-(3) עד (5).	(תיקון מס' 50) תשס"ח-2008

משה נסים
שר המשפטים

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)